

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

1^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΧΩΡΑΣ ΚΑΛΥΜΝΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2022 – 2023

Αγαπητοί γονείς - κηδεμόνες και αγαπητά μας παιδιά,

για να λειτουργήσει το σχολείο μας αποδοτικά, πρέπει ο καθένας μας να ξέρει τα δικαιώματά του, αλλά και τις υποχρεώσεις του. Πρέπει να μάθουμε να δείχνουμε σεβασμό στην προσωπικότητα του άλλου, να τον αντιμετωπίζουμε με κατανόηση και αγάπη. Με τον κανονισμό λειτουργίας που συντάξαμε όλοι μαζί οι εκπαιδευτικοί του σχολείου, σε συνεργασία με τα μέλη του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων, πιστεύουμε ότι οι σχέσεις μας θα είναι πλέον πιο ξεκάθαρες και οι στόχοι που θέτουμε θα υλοποιούνται σε μεγάλο βαθμό. Επιδίωξή μας είναι ένα σχολείο με αποδοτικούς εκπαιδευτικούς, ικανοποιημένους γονείς και χαρούμενα παιδιά. Η τήρηση των κανόνων μπορεί καμιά φορά να μας κουράζει. Όμως, στο τέλος, μας γεμίζει με αυτοπεποίθηση.

Τι είναι ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Σχολείου;

Με την φράση «Εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας» εννοούνται οι κοινά αποδεκτοί κανόνες λειτουργίας, που δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την απρόσκοπτη λειτουργία του σχολείου.

- Προβλέπονται από τους νόμους του κράτους για την εκπαίδευση και τη λειτουργία των δημόσιων σχολείων.
- Υπαγορεύονται από τις παιδαγωγικές αρχές, τις ιδιαίτερες συνθήκες του σχολείου και της τοπικής μας κοινωνίας και από τις -κατά καιρούς- αποφάσεις των αρμοδίων συλλογικών οργάνων.
- Συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της σχολικής αγωγής και εκπαίδευσης: την πρόοδο και κοινωνικοποίηση των μαθητών και την υιοθέτηση πανανθρώπινων αξιών (δημοκρατική συνείδηση, αλληλεγγύη, συνεργασία, αμοιβαίος σεβασμός, αλληλοκατανόηση, αποδοχή της ιδιαιτερότητας, τήρηση των συμφωνημένων κανόνων, περιβαλλοντική προστασία, προστασία της υγείας κ.ά.).
- Αναδεικνύουν και προβάλλουν το έργο του σχολείου στην ευρύτερη κοινωνία.

Σύνταξη, έγκριση και τήρηση του Κανονισμού.

Αρμόδια όργανα για την σύνταξη του Κανονισμού ή για την τροποποίησή του είναι ο Σύλλογος Διδασκόντων και ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων, σε αμοιβαία συνεργασία. Λαμβάνονται υπόψιν, εκτός από τις διατάξεις του Νόμου και τις σχετικές εγκυκλίους των οργάνων Διοίκησης, οι αποφάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων και οι προτάσεις των γονέων, που εκφράζονται επίσημα μέσω του συλλογικού τους οργάνου. Το τελικό κείμενο ή οι αναγκαίες κατά καιρούς τροποποιήσεις εγκρίνονται σε ειδικές συνεδριάσεις του Σχολικού Συμβουλίου. Υποβάλλεται αρμοδίως για έγκριση στην Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου και στον Διευθυντή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Δωδεκανήσου. Κοινοποιείται στον Σύλλογο Γονέων & Κηδεμόνων, αποστέλλεται στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις των οικογενειών και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του σχολείου.

Η ακριβής τήρηση του Κανονισμού αποτελεί ευθύνη και υποχρέωση της Δ/νσης του Σχολείου και των Εκπαιδευτικών, καθώς και όλων ανεξαιρέτως των υπολοίπων μελών της Σχολικής Κοινότητας (γονέων, μαθητών).

ο Διευθυντής, οι Εκπαιδευτικοί και τα μέλη του Συλλόγου Γονέων & Κηδεμόνων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο - ΓΕΝΙΚΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ, σ. 3-6

- 1. Προσέλευση και αποχώρηση εκπαιδευτικών και μαθητών/μαθητριών**
- 2. Παραμονή στο σχολικό χώρο**
- 3. Διαλείμματα**
- 4. Έντυπα –διαφημίσεις**
- 5. Κατ' οίκον εργασίες**
- 6. Απαλλαγή από μάθημα**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο - ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ, σ. 7-11

- 1. Γενικοί κανόνες, σ.7**
- 2. Ασφάλεια και υγιεινή, σ.7**
- 3. Συμπεριφορά παιδιών μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας, σ.8**
- 4. Απουσίες παιδιών από τα μαθήματα, σ.9**
- 5. Δικαιώματα των παιδιών σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς, σ.10**
- 6. Αμοιβές, βραβεία, τιμητικές διακρίσεις, σ.10**
- 7. Συνέπειες, λόγω μη συμμόρφωσης με τους σχολικούς κανόνες, σ.11**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο - ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΕ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ - ΚΗΛΕΜΟΝΕΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ, σ. 12-16

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο - ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΗ ΖΩΗ, σ.17

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο - ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ, σ. 18-19

- 1. ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΤΜΗΜΑ, σ.18**
- 2. ΕΔΥ, σ.18**
- 3. ΤΜΗΜΑ ΕΝΤΑΞΗΣ, σ.18**
- 4. ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΣΤΗΡΙΞΗ, σ.19**
- 5. ΕΝΙΣΧΥΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ, σ.19**

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ - ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ, σ. 20-47

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

ΓΕΝΙΚΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Προσέλευση και αποχώρηση μαθητών/μαθητριών και εκπαιδευτικών.

- Το 1ο Δ.Σ. Χώρας Καλύμνου αρχίζει τη λειτουργία του στις 08:15, με συγκέντρωση των τμημάτων και προσευχή και συμπληρώνει τις 6 διδακτικές ώρες λειτουργίας του στις 13:15, με την αποχώρηση παιδιών και εκπαιδευτικών. Με τη λειτουργία του Ολοήμερου τμήματος, η λειτουργία του σχολείου παρατείνεται έως τις 16:00. Ο χρόνος προσέλευσης των παιδιών ορίζεται για το χρονικό διάστημα από τις 8:00 π.μ. έως τις 8:15 π.μ. Οι οικογένειες ενημερώνονται να μην στέλνουν νωρίτερα τα παιδιά τους στο σχολείο, διότι δεν υπάρχει ο απαραίτητος έλεγχος από τους εφημερεύοντες εκπαιδευτικούς. Οι υπεύθυνοι εκπαιδευτικοί εφημερίας υποδέχονται τα παιδιά στην είσοδο του σχολείου και οι γονείς – κηδεμόνες παραδίδουν τα παιδιά τους και αποχωρούν.
- Οι εφημερεύοντες οφείλουν να βρίσκονται στο σχολείο το αργότερο μέχρι τις 8:00 το πρωί. Συντάσσεται πρόγραμμα εφημεριών ανά ημέρα και οι εφημερεύοντες γνωρίζουν τη θέση στην οποία οφείλουν να βρίσκονται, κατά τη διάρκεια της εφημερίας. Το πρόγραμμα αποστέλλεται στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις των εκπαιδευτικών, αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων και συντάσσεται σχετικό πρακτικό. Οι εφημερεύοντες ενημερώνονται για τις υποχρεώσεις τους σε περιπτώσεις όπως εορταστικές εκδηλώσεις, εκπαιδευτικές επισκέψεις, αντίξοες καιρικές συνθήκες κ.ά.
- Όλοι ανεξαιρέτως οφείλουν να δείχνουν σεβασμό στην προσευχή. Οι αλλόδοξοι ή αλλόθρησκοι μαθητές παρευρίσκονται στην προσευχή, σεβόμενοι τη θρησκευτική συνείδηση των υπολοίπων, ανεξαρτήτως της μη συμμετοχής τους σ' αυτήν.
- Κάθε Δευτέρα, γίνεται έπαρση της ελληνικής σημαίας, με ανάκρουση του εθνικού ύμνου.
- Κατά τη διάρκεια της πρωινής προσέλευσης και για λόγους ασφάλειας οι μαθητές βρίσκονται εντός του σχολικού χώρου και δεν επιτρέπεται να βγουν, χωρίς την άδεια του διευθυντή ή του εφημερεύοντος εκπαιδευτικού, που ελέγχει την είσοδο.
- Μετά την έναρξη των μαθημάτων, οι πόρτες του σχολείου κλείνουν και η έξοδος των μαθητών απαγορεύεται αυστηρά.
- Ποτέ και για κανένα λόγο τα παιδιά δεν επιτρέπεται να βγαίνουν στο δρόμο, χωρίς την άδεια του διευθυντή, κατά τη διάρκεια λειτουργίας του σχολείου.
- Κατά την έναρξη του σχολικού έτους, όλες οι οικογένειες συμπληρώνουν έντυπη υπεύθυνη δήλωση για τον τρόπο που επιθυμούν να αποχωρούν τα παιδιά τους, μετά τη λήξη του προγράμματος, αλλά και σε περιπτώσεις που έχουν ενημερωθεί εγκαίρως για προγραμματισμένη πρόωγη αποχώρηση (άδεια εκπαιδευτικού, εορταστική εκδήλωση, εκπαιδευτική επίσκεψη κ.τ.λ.).
- Σε περίπτωση εκτάκτου γεγονότος (λ.χ. μη προγραμματισμένη απουσία εκπαιδευτικού), το σχολείο έχει την υποχρέωση να απασχολήσει δημιουργικά τα παιδιά με κάθε πρόσφορο τρόπο, μέχρι την λήξη του προγράμματος και την παραλαβή τους από τις οικογένειες. Ο τρόπος κάλυψης έκτακτης απουσίας εκπαιδευτικού περιγράφεται σε σχετικό πρακτικό του Συλλόγου Διδασκόντων.

- Παιδιά, των οποίων οι γονείς - που τα παραλαμβάνουν σύμφωνα με δήλωσή τους - καθυστερούν, παραμένουν στο σχολείο μέχρι να παραληφθούν με ασφάλεια. Οι γονείς οφείλουν να ενημερώνουν εγκαίρως τηλεφωνικά για την καθυστέρηση και να συνεννοούνται σχετικώς με τα παιδιά τους για την πιθανότητα να καθυστερήσουν.
- Για όσα παιδιά προσκομίζεται στο σχολείο υπεύθυνη δήλωση για προσέλευση και αποχώρηση χωρίς συνοδεία ενήλικου, οι γονείς είναι αναγκαίο να κάνουν τακτικά συζήτηση με τα παιδιά και να τους επισημαίνουν να είναι ιδιαίτερος προσεκτικά, κατά την διάρκεια της μετακίνησής τους με τα πόδια προς και από το σχολείο. Μετά την αποχώρηση των παιδιών δεν είναι δυνατός κανένας έλεγχος από τους εκπαιδευτικούς. Εάν οι οικογένειες δεν έχουν απόλυτη εμπιστοσύνη στα παιδιά, καλό είναι να μεριμνήσουν ώστε να τα μεταφέρει ή να τα συνοδεύει ένας ενήλικας. Ιδιαίτερος, αυτό πρέπει να γίνεται με τα μικρότερα παιδιά. Ατύχημα μπορεί να γίνει και χωρίς την υπαιτιότητα των παιδιών.
- Όταν προκηρύσσεται απεργία, ακόμα κι αν αυτή προκηρυχθεί την τελευταία στιγμή, το σχολείο έχει την υποχρέωση να σχολάσει τα παιδιά νωρίτερα. Φυσικά, για τα παιδιά που αποχωρούν με συνοδεία, επιχειρείται επικοινωνία με τις οικογένειες με κάθε πρόσφορο τρόπο (email, γραπτό μήνυμα, τηλεφωνο). Για τα παιδιά, όμως, που αποχωρούν μόνα τους, το σχολείο πρέπει να γνωρίζει εάν οι οικογένειες επιθυμούν να προηγηθεί επικοινωνία της αποχώρησης.
- Για την ώρα αποχώρησης των παιδιών έπειτα από εορταστικές-επετειακές εκδηλώσεις, οι οικογένειες ενημερώνονται εγκαίρως με γραπτό έντυπο ή ηλεκτρονικό μήνυμα, με ευθύνη του διευθυντή.

2. Παραμονή στο σχολικό χώρο

- Οποιοσδήποτε δεν ανήκει στο μαθητικό, εκπαιδευτικό και βοηθητικό προσωπικό του σχολείου δεν έχει δικαίωμα εισόδου και παραμονής στο χώρο του σχολείου. Όσοι έχουν λόγο να επιθυμούν την είσοδό τους στο σχολείο πρέπει να απευθύνονται στον διευθυντή για να λάβουν σχετική άδεια εισόδου.

Εξαιρούνται της παραπάνω διάταξης οι ακόλουθες περιπτώσεις:

1. Τα μέλη του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων (έπειτα από σχετική ενημέρωση και άδεια του διευθυντή), για διαφόρους λόγους, όπως συνεντεύξεις, προετοιμασία εκδηλώσεων, συζητήσεις με τον διευθυντή ή με τους εκπαιδευτικούς.
  2. Σύντομη πρόσβαση γονέων στο κυλικείο, για τακτοποίηση οφειλών ή συνεννόηση με την διαχειρίστρια του κυλικείου για το κολατσιό των πολύ μικρών παιδιών.
  3. Προμηθευτές του κυλικείου, έπειτα από σχετική ενημέρωση του διευθυντή από την διαχειρίστρια του κυλικείου.
- Η προσέλευση των νηπίων του συστεγαζόμενου Νηπιαγωγείου έχει οριστεί για το χρονικό διάστημα 8:15 – 8:30. Οι γονείς που συνοδεύουν και παιδιά του Νηπιαγωγείου, αφού παραδώσουν στην είσοδο το ή τα παιδιά του Δημοτικού, πρέπει να αναμένουν στην εσοχή ασφαλείας, μέχρι να προσέλθει η Προϊσταμένη.

- Διαλλακτικότητα θα επιδεικνύεται τις ημέρες με έντονα καιρικά φαινόμενα, οπότε η πόρτα θα ανοίγει και θα μπορούν οι γονείς να προστατεύονται στα υπόστεγα, κατά το χρονικό διάστημα που περιμένουν να παραλάβουν τα παιδιά τους.

3. Διαλείμματα

- Στο διάλειμμα, τα παιδιά βγαίνουν στη αυλή του σχολείου. Η παραμονή τους στις τάξεις δικαιολογείται μόνο όταν δεν νιώθουν καλά (χωρίς να έχουν συμπτώματα ασθενείας) και αφού λάβουν σχετική άδεια από τον υπεύθυνο εκπαιδευτικό της τάξης, με ταυτόχρονη ενημέρωση της υποδιευθύντριας, η οποία έχει την ευθύνη για την καλή λειτουργία της εφημερίας. Κατά την παραμονή των παιδιών στην σχολική τάξη, οπωσδήποτε παρευρίσκεται και ο εκπαιδευτικός της τάξης.
- Κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων, οι πόρτες των τμημάτων κλειδώνουν, με ευθύνη των εκπαιδευτικών που δίδασκαν κατά την διδακτική ώρα πριν από το διάλειμμα.
- Κανένα παιδί δεν παραμένει στον όροφο και όλα κατεβαίνουν στις αυλές του σχολείου.
- Για λόγους οικονομίας, φροντίδας του εκπαιδευτικού υλικού και προστασίας του περιβάλλοντος, με ευθύνη του εκπαιδευτικού του τμήματος, κατά τα χρονικά διαστήματα μη λειτουργίας της αίθουσας σβήνουν όλα τα φώτα, το κλιματιστικό και ο βιντεοπροβολέας. Τα παράθυρα, εφόσον το επιτρέπουν οι καιρικές συνθήκες, παραμένουν διαρκώς ανοικτά, για να επιτυγχάνεται διαρκής αερισμός των αιθουσών.
- Πράξεις βίας, επικίνδυνα παιχνίδια και κινήσεις που μπορούν να βάλουν σε κίνδυνο την ακεραιότητα και την ασφάλεια των παιδιών και προκαλούν φόβο, δεν επιτρέπονται. Παιχνίδια με επικίνδυνα αντικείμενα (ξύλινα ή μεταλλικά), επιβλαβή χημικά υλικά (σπρέι κ.ά.), υλικά που προκαλούν φόβο (μάσκες, ψεύτικα όπλα κ. ά.), που μπορούν να προκαλέσουν τραυματισμό ή άλλα προβλήματα απαγορεύονται. Τα αντικείμενα που εντοπίζονται και κρίνονται επικίνδυνα από τους εκπαιδευτικούς της εφημερίας θα αφαιρούνται αμέσως από τους κατόχους τους. Δεν επιτρέπεται το παιχνίδι με μπάλες στα διαλείμματα, για την προστασία κυρίως των μικρότερων παιδιών.
- Η ρίψη αντικειμένων και σκουπιδιών (μπουκαλιών, κουτιών, χαρτιών) ή τροφίμων στις τουαλέτες, καθώς και στις γειτονικές με το σχολείο αυλές απαγορεύεται αυστηρά.
- Απαγορεύεται η αναρρίχηση στα δέντρα της σχολικής αυλής, στον ιστό της σημαίας, στα μεταλλικά πλέγματα της περίφραξης κ.τ.λ.
- Στο κυλικείο τηρείται αυστηρά η σειρά προτεραιότητας. Οι μαθητές των μεγαλύτερων τάξεων καλούνται να βοηθούν τους μικρότερους όταν δυσκολεύονται και να τους παραδειγματίζουν γενικότερα με τη στάση τους. Για την καλύτερη εξυπηρέτησή τους, οι μαθητές παρατάσσονται στο κυλικείο πολιτισμένα σε έναν στίχο (σειρά), περιμένουν υπομονετικά να εξυπηρετηθούν και υπακούουν στις οδηγίες των εκπαιδευτικών που εφημερεύουν. Οφείλουν, επίσης, σεβασμό προς την διαχειρίστρια του κυλικείου.
- Δεν επιτρέπεται η είσοδος των παιδιών στο χώρο του γραφείου των εκπαιδευτικών και του διευθυντή χωρίς πρόσκληση και εφόσον δεν συντρέχει σοβαρός λόγος.

- Απαγορεύεται στα παιδιά να πλησιάζουν σημεία, για τα οποία έχει επισημανθεί ότι δεν επιτρέπεται η πρόσβαση (αδιέξοδη σκάλα κάτω από το 3^ο Γυμνάσιο, σχολικός κήπος, αυλή νηπιαγωγείου κ.τ.λ.)

4. Έντυπα -διαφημίσεις

- Απαγορεύεται η κυκλοφορία εντύπων στο χώρο του σχολείου εκτός των εγκεκριμένων από το Υπουργείο Παιδείας, όπως και η εμπορία και διαφήμιση οποιουδήποτε προϊόντος.
- Για την ανάρτηση αφισών ή άλλου ενημερωτικού υλικού στους χώρους του σχολείου ή στην κεντρική εξώπορτα οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να απευθύνονται για σχετική άδεια στον διευθυντή.

5. Κατ' οίκον εργασίες

- Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να αποφεύγουν το πλήθος των εργασιών, λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν συμβάλλουν στην ποιοτική πρόσληψη της γνώσης, ούτε στην ανάπτυξη της κριτικής και δημιουργικής σκέψης. Ωστόσο, οι κατ' οίκον εργασίες ενίοτε αποτελούν συμπλήρωμα της εργασίας στην τάξη. Για τον λόγο αυτό, οι φωτοτυπημένες εργασίες πρέπει να περιορίζονται στο ελάχιστο δυνατό και δεν πρέπει να αναπαράγονται από εξωσχολικά βοηθήματα. Για την ολοκλήρωσή τους θα πρέπει να αφιερώνεται ένα λογικό χρονικό διάστημα και τα παιδιά να μη χρειάζονται εξωτερική βοήθεια. Τα παιδιά πρέπει να μαθαίνουν να εργάζονται μόνα τους, να δημιουργούν, να αυτενεργούν, να είναι υπεύθυνα.
- Οι γονείς μπορούν να συμμετέχουν στη μελέτη του παιδιού, απλώς επιβλέποντάς το. Στόχος είναι το παιδί να μάθει να διαβάζει αυτόνομα, όσο το δυνατόν νωρίτερα. Οι γονείς δεν πρέπει να κάνουν τις εργασίες του παιδιού και αποφεύγουν να του προκαλούν άγχος.

6. Απαλλαγή από μάθημα

- Η παρακολούθηση των μαθημάτων του ωρολογίου προγράμματος είναι υποχρεωτική για όλα τα παιδιά, με τις εξαιρέσεις που αναφέρονται σε σχετικές εγκυκλίους του Υ.ΠΑΙ.Θ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

1. Γενικοί κανόνες

Τα παιδιά, με την παραίνεση και την μέριμνα των γονέων τους, οφείλουν να έχουν υπόψη τους τα παρακάτω:

- Να προσέρχονται στο σχολείο περιποιημένα και καθαρά.
- Να συμπεριφέρονται, τόσο μέσα στο σχολείο όσο και έξω από αυτό, πάντα με ευγένεια και σεβασμό, απέναντι στους εκπαιδευτικούς και τους συμμαθητές τους.
- Να φροντίζουν το σχολείο και τον εξοπλισμό του. Σε περίπτωση πρόκλησης ζημιάς από παιδί, ενημερώνεται η οικογένειά του, η οποία καλείται να την αποκαταστήσει άμεσα με δικά της έξοδα.
- Να προσέχουν ώστε η ενδυμασία τους να αρμόζει στη μαθητική τους ιδιότητα. Η αμφίεση δεν πρέπει να προκαλεί το κοινό αίσθημα. Το σχολείο είναι χώρος πνευματικής καλλιέργειας και όχι επίδειξης. Το σχολείο είναι υποχρεωμένο να επισημαίνει στις οικογένειες εξεζητημένες επιλογές ενδυμασίας, που προκαλούν, σχολιάζονται και δεν εξυπηρετούν κανέναν εκπαιδευτικό σκοπό.
- Να συμμετέχουν ενεργά στις εκδηλώσεις και στις δραστηριότητες του σχολείου (εκδρομές, μαθητικές παρελάσεις, σχολικές γιορτές κ.τ.λ.).
- Πρέπει να αποφεύγουν τις διενέξεις με τους συμμαθητές τους και να λύνουν τις διαφορές τους με διάλογο.
- Απαγορεύεται αυστηρά να ασχημονούν, να βωμολοχούν και να χειροδικούν.
- Πρέπει να χρησιμοποιούν τους κοινόχρηστους χώρους προσεκτικά και πολιτισμένα.
- Να διατηρούν κάθε χώρο του σχολείου καθαρό, συμβάλλοντας στην ευπρεπή εμφάνισή του. Να ρίχνουν τα απορρίμματα στους ειδικούς κάδους και τα καλάθια που βρίσκονται στις αίθουσες διδασκαλίας και στις αυλές. Το γράψιμο στους τοίχους της αυλής, στο εσωτερικό των αιθουσών αλλά και στα θρανία κρίνεται ως ενέργεια απαράδεκτη.
- Για οποιοδήποτε πρόβλημα που δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν απευθύνονται στον εφημερεύοντα εκπαιδευτικό, στον υπεύθυνο του τμήματος και, εφόσον νιώθουν ότι δεν βρίσκουν ανταπόκριση, στην Υποδιευθύντρια και στον Διευθυντή.

2. Ασφάλεια και υγιεινή

- Απαγορεύεται στα παιδιά να προσέρχονται στο σχολείο έχοντας μαζί τους κινητό τηλέφωνο. Η επικοινωνία των παιδιών με την οικογένειά τους εξυπηρετείται άνετα από το υπηρεσιακό τηλέφωνο και, εν ανάγκη, από τα προσωπικά τηλέφωνα των εκπαιδευτικών και του διευθυντή. Εφόσον κάποια οικογένεια έχει λόγους να επιθυμεί την κατοχή κινητού τηλεφώνου από το παιδί της, το τηλέφωνο απενεργοποιείται το πρωί, κατά την είσοδο του στο σχολείο, παραδίδεται στο γραφείο διευθυντή όπου και φυλάσσεται και παραλαμβάνεται κατά το σχόλασμα. Η χρήση του κινητού επιβαρύνει αποδεδειγμένα την υγεία των παιδιών και είναι δυνατόν να παραβιάσει τα ατομικά δικαιώματα των άλλων. Επίσης,

κάθε είδους ηλεκτρονική συσκευή που διαθέτει πρόγραμμα επεξεργασίας εικόνας και ήχου, αμφίβουλης ποιότητας παιχνίδια και οτιδήποτε μπορεί να αποσπά την προσοχή των παιδιών από τα μαθήματά τους, δεν θα επιτρέπεται να ενεργοποιείται μέσα στο σχολείο.

- Η ανάρτηση φωτογραφιών με παιδιά του σχολείου στην ιστοσελίδα του σχολείου (<https://adimhoras.weebly.com/>), επιτρέπεται μόνον έπειτα από σχετική ενυπόγραφη συγκατάθεση των γονέων τους.
- Το κάπνισμα ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ ΑΥΣΤΗΡΑ στον σχολικό χώρο από όλους (εκπαιδευτικούς, γονείς, βοηθητικό προσωπικό και επισκέπτες). Η μη εφαρμογή του νόμου δεν είναι αποδεκτή και δεν νοείται ουδεμία εξαίρεση και για κανέναν. Ομοίως, καμία εξαίρεση δεν υφίσταται για το ηλεκτρονικό τσιγάρο, αφού τα παιδιά δεν πρέπει να γίνονται μάρτυρες χρήσης του τσιγάρου σε οποιαδήποτε μορφή του.
- Τα παιδιά παραμένουν στο χώρο του σχολείου, μέχρι την λήξη του προγράμματος.
- Τα παιδιά δεν εισέρχονται σε άλλα τμήματα, έστω και αν η πόρτα ή τα παράθυρα είναι ανοιχτά για αερισμό. Η χωρίς συγκατάθεση χρήση ή η αφαίρεση αντικειμένων (χρημάτων, τροφίμων ή άλλων ειδών) από τους συμμαθητές αποτελεί σοβαρό παράπτωμα.
- Οι τουαλέτες είναι κοινόχρηστος χώρος, με ιδιαίτερη σημασία για την καθημερινότητα και την υγεία μας. Κανείς μαθητής δεν εισέρχεται στα διαμερίσματα των τουαλετών, εάν δεν είναι σίγουρος ότι είναι κενά. Τηρούνται όλοι οι κανόνες υγιεινής που μαθαίνουμε στο σχολείο και στο σπίτι. Όποιο παιδί δυσκολεύεται, μπορεί να ζητήσει βοήθεια μόνο από τους εκπαιδευτικούς που εφημερεύουν. Τα είδη υγιεινής που υπάρχουν στις τουαλέτες πρέπει να χρησιμοποιούνται με σύνεση. Σεβόμαστε την προσπάθεια του προσωπικού καθαριότητας και δεν επιβαρύνουμε το έργο τους.
- Όταν εφαρμόζονται σχέδια έκτακτης ανάγκης (ασκήσεις σεισμού, φυσικών καταστροφών), τηρούνται με σχολαστικότητα όσα προβλέπονται, χωρίς καμιά αντίρρηση και επιπόλαιες ενέργειες. Οι ασκήσεις είναι αναγκαίες και συμμετέχουν όλοι υποχρεωτικά σ' αυτές. Η πιστή εφαρμογή των σχεδίων από εκπαιδευτικούς και μαθητές είναι σωτήρια, όταν εκδηλώνεται σεισμικό, πλημμυρικό κ.τ.λ. φαινόμενο.
- Σε περιπτώσεις ξεσπάσματος επιδημίας (λ.χ. Covid-19), τηρούνται απαρέγκλιτα όλα τα υγειονομικά πρωτόκολλα.
- Φαρμακευτική Αγωγή: Οι εκπαιδευτικοί δεν υποχρεούνται να χορηγούν φάρμακα από το στόμα ή σε ενέσιμη μορφή στα παιδιά του σχολείου. Αυτό δεν αναιρεί την υποχρέωσή τους να παρέχουν στοιχειώδεις πρώτες βοήθειες, όταν παραστεί ανάγκη. Σε περιπτώσεις που απαιτείται φαρμακευτική αγωγή, οι γονείς αιτούνται από τον Διευθυντή άδεια, προκειμένου να εισέρχονται στον χώρο του σχολείου οι ίδιοι ή άλλο πρόσωπο που θα υποδείξουν, για να την χορηγήσουν.
- Εμβολιασμός: Σύμφωνα με την γνωμοδότηση της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών, υποχρεωτικά είναι όλα εκείνα τα εμβόλια που είναι ενταγμένα στο Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών. Ένα από τα δικαιολογητικά εγγραφής, αποτελεί η επίδειξη του Βιβλιαρίου Υγείας ή άλλο στοιχείο από το οποίο αποδεικνύεται ότι έγιναν τα προβλεπόμενα εμβόλια.

3. Συμπεριφορά παιδιών μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας

- Τα παιδιά μπαίνουν στην αίθουσα, αμέσως μόλις χτυπήσει το κουδούνι, και περιμένουν την έναρξη του μαθήματος, καθήμενα στο καθορισμένο θρανίο τους. Αν έχουν μάθημα σε άλλη αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο, αίθουσα ειδικού σκοπού ή έχουν γυμναστική, συνοδεύονται στον αντίστοιχο χώρο από τον εκπαιδευτικό του μαθήματος ή συγκεντρώνονται αμέσως μετά το χτύπημα του κουδουνιού.

- Φέρνουν πάντα τα βιβλία και τα τετράδια των μαθημάτων της ημέρας. Τηρούν τα σχολικά εγχειρίδια - τα οποία χορηγούνται δωρεάν, με δαπάνη του κράτους - και τα λοιπά ατομικά σχολικά είδη σε καλή κατάσταση και καθαρά. Κάθε φθορά ή απώλεια βαρύνει αποκλειστικά την οικογένεια. Εάν διαπιστωθεί ότι η καταστροφή σχολικών βιβλίων έγινε χωρίς την υπαιτιότητα του παιδιού, εφόσον υπάρχει σχετικό απόθεμα, χορηγούνται νέα βιβλία. Επίσης, για λόγους οικονομίας, δεν επιτρέπεται η άσκοπη χρήση των μαρκαδόρων πίνακα, του χαρτιού για φωτοτυπίες και άλλων αναλώσιμων σχολικών ειδών στις αίθουσες από παιδιά, παρά μόνο για τις ανάγκες της διδασκαλίας και μόνον με την παρουσία των εκπαιδευτικών.
- Δεν αγγίζουν το ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό υλικό της τάξης (H/Y, εκτυπωτή, ηχεία, βιντεοπροβολέα κ.τ.λ.), χωρίς την άδεια του εκπαιδευτικού.
- Οφείλουν να μελετούν καθημερινά στο σπίτι όλα τα μαθήματα και να προσέρχονται στο σχολείο προετοιμασμένα.
- Μέσα στην τάξη πρέπει να παρακολουθούν τον εκπαιδευτικό με προσοχή, χωρίς να ενοχλούν τους συμμαθητές τους. Δεν εγκαταλείπουν την διδασκαλία παρά μόνο μετά από άδεια του εκπαιδευτικού.
- Δεν διακόπτουν το μάθημα χωρίς σοβαρό λόγο. Σηκώνουν το χέρι και περιμένουν την άδεια του εκπαιδευτικού για να μιλήσουν.
- Όταν δεν καταλαβαίνουν κάτι στο μάθημα, δεν διστάζουν να ζητούν διευκρινίσεις από τους εκπαιδευτικούς.
- Δεν επιτρέπεται στα παιδιά να καταναλώνουν μέσα στην τάξη φαγητό ή να πίνουν διάφορα ροφήματα, παρά μόνο νερό. Περιμένουν με υπομονή τα σχολικά διαλείμματα για το κολατσιό τους.
- Σε περίπτωση αδιαθεσίας ή άλλου προβλήματος υγείας ενημερώνουν αμέσως τον εκπαιδευτικό, για βοήθεια και επικοινωνία με το σπίτι.

4. Απουσίες παιδιών από τα μαθήματα:

- Η φοίτηση των μαθητών σύμφωνα με το νόμο είναι υποχρεωτική και παρακολουθείται από τον εκπαιδευτικό της τάξης, ο οποίος καταγράφει στο Βιβλίο Ημερήσιου Ελέγχου τις καθημερινές απουσίες και ενημερώνει τον Διευθυντή, ώστε να καταχωρηθούν στο πληροφοριακό σύστημα Myschool. Κάθε ημέρα απουσίας αντιστοιχεί σε μία απουσία. Στην περίπτωση αδικαιολόγητης και συστηματικής απουσίας παιδιού, ο Διευθυντής επικοινωνεί με τους γονείς-κηδεμόνες του παιδιού. Η παρεμπόδιση μαθητή για φοίτηση στο σχολείο ή η στέρηση του δικαιώματος αυτού διώκεται ποινικά. Για την τακτική φοίτηση των μαθητών αποκλειστικά υπεύθυνοι είναι οι γονείς - κηδεμόνες τους. Με την ελλιπή φοίτηση ή τις χωρίς σοβαρό λόγο απουσίες των μαθητών παρεμποδίζεται η πρόοδός τους και δυσχεραίνεται το εκπαιδευτικό έργο. Οι γονείς οφείλουν να προτρέπουν και, αν χρειάζεται, να επιβάλλουν στα παιδιά τους την καθημερινή παρουσία τους στο σχολείο. Για να ολοκληρωθεί η φοίτηση θα πρέπει το παιδί να έχει παρακολουθήσει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από το μισό του διδακτικού έτους. Σε περίπτωση που κάποιο παιδί απουσιάσει αδικαιολόγητα από το σχολείο για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από το μισό του διδακτικού έτους, η φοίτησή του δεν θεωρείται επαρκής και επαναλαμβάνει την τάξη. Οι γονείς οφείλουν να ενημερώνουν το σχολείο για τον λόγο της απουσίας των παιδιών τους.

- Σε περίπτωση δικαιολογημένων απουσιών (λ.χ. εξαιτίας ασθένειας), η οικογένεια οφείλει να προσκομίσει στο σχολείο σχετική ιατρική ή άλλη βεβαίωση εντός ολίγων ημερών, ώστε να βεβαιωθεί ο χαρακτηρισμός των απουσιών ως τέτοιες.
- Οι οικογένειες θα ενημερώνονται ηλεκτρονικά σε τακτικά χρονικά διαστήματα για τις απουσίες των παιδιών τους, όταν αυτές ξεπεράσουν τα φυσιολογικά επίπεδα.

5. Δικαιώματα των παιδιών σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς:

Οι εκπαιδευτικοί οφείλουν:

- Να σέβονται την προσωπικότητα των παιδιών.
- Να δείχνουν εμπιστοσύνη στα παιδιά και στις δυνατότητές τους.
- Να αναγνωρίζουν ότι κάθε παιδί έχει τους δικούς του αναπτυξιακούς ρυθμούς, τις δικές του δυνατότητες και ικανότητες.
- Να επιβραβεύουν τις προσπάθειες των παιδιών, δίνοντάς τους κίνητρο για εξέλιξη.
- Να μη κάνουν διακρίσεις.
- Να τα αντιμετωπίζουν με επιείκεια, υπομονή και κατανόηση.
- Να λαμβάνουν υπόψη τις προσωπικές απόψεις τους.

6. Αμοιβές, βραβεία, τιμητικές διακρίσεις:

Τα περισσότερα παιδιά, όταν έρχονται στο σχολείο, έχουν αναπτυγμένα εσωτερικά κίνητρα, που τα ωθούν στη μάθηση, και εκδηλώνονται ως συναίσθημα ικανοποίησης από την επίτευξη των μαθησιακών στόχων. Επειδή, όμως, κάποια παιδιά δεν έχουν αναπτύξει εσωτερικά κίνητρα, έχουν ανάγκη από παροχή εξωτερικών κινήτρων (αμοιβών), για να ασχοληθούν αρχικά με το μαθησιακό τους έργο και στη συνέχεια να το ολοκληρώσουν. Αντικείμενο αμοιβής πρέπει να αποτελεί όχι μόνο η επίδοση του μαθητή, αλλά και το ενδιαφέρον που δείχνει, η επιμέλεια, η συμμετοχή στις δραστηριότητες της τάξης, η επίδειξη κοινωνικά αποδέκτης συμπεριφοράς και γενικά η προσπάθεια που καταβάλει.

- Σε μαθητές που διακρίνονται κατά την διαγωγή και την επίδοση στα μαθήματα απονέμονται τιμητικές διακρίσεις.
- Ιδιαίτερως, επαινείται η διάκριση σε πάσης φύσεως διαγωνισμούς, στον αθλητισμό και σε πολιτιστικές δραστηριότητες.
- Τιμητικές διακρίσεις και δημόσιος έπαινος ενώπιον του συνόλου των μελών της σχολικής κοινότητας, κατόπιν αποφάσεως του Συλλόγου Διδασκόντων, απονέμονται και σε μαθητές για πράξεις αυτοθυσίας ή πράξεις που εκφράζουν πνεύμα ανιδιοτελούς φιλαλληλίας.

7. Συνέπειες, λόγω μη συμμόρφωσης με τους σχολικούς κανόνες

- Όταν τα παιδιά δε συμμορφώνονται με τις υποδείξεις των εκπαιδευτικών και τους κανόνες του σχολείου, θα υπόκεινται σε συνέπειες. Αυτές μπορεί να είναι η απλή παρατήρηση, η επίπληξη, η στέρηση διαλείμματος, η στέρηση της συμμετοχής σε εκπαιδευτικούς περιπάτους και εκπαιδευτικές επισκέψεις, η κλήση της οικογένειας στο σχολείο για συστάσεις. Για πολύ σοβαρά παραπτώματα, είναι δυνατόν να συζητηθεί ακόμα και η περίπτωση αλλαγής σχολικού περιβάλλοντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΕ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΕΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Οι Γονείς και Κηδεμόνες των μαθητών οφείλουν να γνωρίζουν ότι:

- Το Σχολείο είναι Δημόσιο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα και δεν λειτουργεί με τα κριτήρια του ιδιωτικού τομέα και της αγοράς. Η λειτουργία του καθορίζεται από τους Νόμους του Κράτους και τις αποφάσεις της Πολιτείας, που ο Διευθυντής, οι εκπαιδευτικοί και όλοι οι υπόλοιποι παράγοντες της σχολικής κοινότητας υποχρεούνται να τηρούν απαρέγκλιτα. Έχει την αναφορά του στη Δ/ση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Δωδεκανήσου για τα θέματα Διοίκησης και στον/στην Συντονιστή, -στρια Εκπαιδευτικού Έργου (ΣΕΕ) για παιδαγωγικά, διδακτικά, επιμορφωτικά και λοιπά σχολικά θέματα. Εσωτερικά οργανωτικά ζητήματα, θέματα σχολικής ζωής και δράσεων για την καλύτερη λειτουργία του σχολείου αντιμετωπίζονται με αποφάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων. Για ζητήματα που αφορούν γενικά την καλή λειτουργία του σχολείου, την υγιεινή και την ασφάλεια των παιδιών, του προσωπικού και των επισκεπτών, συνεδριάζει ανά δύο μήνες και λαμβάνει αποφάσεις το Σχολικό Συμβούλιο. Για τυχόν προβλήματα που αντιμετωπίζει το Σχολείο λόγω διαφόρων συνθηκών και συγκυριών (κτιριακό, έλλειψη προσωπικού), ενημερώνονται άμεσα υπηρεσιακώς οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Φορείς, οι οποίοι έχουν και την τελική ευθύνη της τακτοποίησης των ζητημάτων και αποκατάστασης της ομαλής λειτουργίας. Το σχολείο δεν έχει διαθέσιμους οικονομικούς πόρους για παρεμβάσεις κτιριακού επιπέδου (συντήρηση) ή πρόσληψης προσωπικού. Αρμόδιος φορέας για τα κτιριακά και λοιπά τεχνικά ζητήματα είναι ο Δήμος Καλυμνίων, για τα ζητήματα προσωπικού το Υπουργείο Παιδείας, μέσω της Δ/σης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Για τον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης του διευθυντή του σχολείου υπεύθυνη είναι η Σχολική Επιτροπή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Καλυμνίων. Το Σχολείο εκπροσωπεί νόμιμα σε κάθε περίπτωση ο Διευθυντής κ. Κόκκινος Νομικός και η Υποδιευθύντρια κα. Ρωμανού Μαρία.
- Οι γονείς οφείλουν να απευθύνονται στους εκπαιδευτικούς με ευγένεια, σεβόμενοι το ρόλο και το έργο που τους αναθέτει η Πολιτεία για την αγωγή και τη μόρφωση των παιδιών τους. Οι εκπαιδευτικοί είναι κρατικοί λειτουργοί, ασκούν το εκπαιδευτικό έργο σύμφωνα με τους νόμους του Κράτους και την παιδαγωγική τους συνείδηση, έχουν επιστημονική κατάρτιση, την οποία συνεχώς αναβαθμίζουν, είτε με πρωτοβουλία της Πολιτείας είτε με δική τους προσπάθεια, και προσφέρουν τις θεσμοθετημένες υπηρεσίες τους προς όλα τα παιδιά αδιακρίτως. Συζητούν για οποιοδήποτε θέμα τους απασχολεί (σχετικά με το παιδί τους και το σχολείο) με τους εκπαιδευτικούς - οι οποίοι είναι πάντοτε πρόθυμοι να συνεισφέρουν στην αντιμετώπισή του με γνώση και επιστημοσύνη - και όχι με αναρμόδια, για σχολικά ζητήματα, πρόσωπα. Αν κρίνεται απαραίτητο (εφόσον ανακύπτουν σοβαρά ζητήματα), οι συναντήσεις εκπαιδευτικών με γονείς μπορούν να πραγματοποιούνται με την παρουσία του Διευθυντή. Για ιδιαίτερος σημαντικά θέματα, οι οικογένειες είναι δυνατόν να ενημερώνονται και μέσω γραπτής αλληλογραφίας. Οι γονείς δεν πρέπει να προβαίνουν σε υποτιμητικές κρίσεις για εκπαιδευτικούς, ιδιαίτερα μέσα στους χώρους του σχολείου. Το σχολείο δέχεται όλους τους γονείς ως αξιότιμους συνομιλητές και είναι πρόθυμο να ακούσει τις απόψεις τους, να τους εξυπηρετήσει και να τους διευκολύνει, στα πλαίσια των δυνατοτήτων του.
- Τις απόψεις, σκέψεις ή προτάσεις τους ή την όποια διαφωνία τους για γενικότερα θέματα λειτουργίας ή σχολικής καθημερινότητας μπορούν να καταθέτουν ελεύθερα και πολιτισμένα σε κατ' ιδίαν συνα-

ντήσεις με τη διεύθυνση του σχολείου ή στις προγραμματισμένες συγκεντρώσεις (γενικές συνελεύσεις), τους δασκάλους των τμημάτων και τους εκπαιδευτικούς ειδικοτήτων και φυσικά μέσω του συλλογικού τους οργάνου (Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων). Λαμβάνουν σοβαρά υπόψιν τις παρατηρήσεις, επισημάνσεις και προτάσεις των εκπαιδευτικών, σχετικά με την πρόοδο και συμπεριφορά των παιδιών και παίρνουν τα ενδεικνύόμενα μέτρα για την αντιμετώπιση ζητημάτων που αναφέρονται.

- Δεν πρέπει να ζητούν από εκπαιδευτικό να προσφέρει στα παιδιά τους εξωσχολική φροντιστηριακή διδασκαλία.
- Είναι υποχρεωμένοι να προσέρχονται στο σχολείο, όταν καλούνται από τον διευθυντή ή τους εκπαιδευτικούς, κατά τις ομαδικές ή ατομικές ενημερώσεις – συζητήσεις για την πρόοδο των παιδιών. Πρόγραμμα ενημέρωσης και συνεργασίας με τις οικογένειες θα δίδεται από τους εκπαιδευτικούς, κατά την έναρξη του σχολικού έτους. Παραλαμβάνουν τη βαθμολογία των παιδιών τους στο τέλος κάθε τριμήνου και τους τίτλους προόδου ή σπουδών αυτοπροσώπως ή εξουσιοδοτώντας έμπιστα πρόσωπα.
- Για την είσοδό τους στο σχολείο χτυπούν το κουδούνι της εισόδου και περιμένουν υπομονετικά να τους ανοίξει την πόρτα ο Διευθυντής ή κάποιος εκπαιδευτικός. Οι γονείς δεν πρέπει να απαιτούν από τη διαχειρίστρια του κυλικείου να τους διευκολύνει για την είσοδό τους στο σχολείο.
- Στην πρωινή προσέλευση των μαθητών, οι γονείς παραδίδουν τα παιδιά τους και αποχωρούν. Δεν εισέρχονται στο σχολείο και στις αίθουσες διδασκαλίας για «τακτοποίηση» των πραγμάτων των παιδιών τους και δεν κυκλοφορούν στους χώρους του. Ωστόσο, αν υπάρχει μεγάλη ανάγκη (θέματα υγείας ή άλλοι σοβαροί λόγοι) θα πρέπει να προηγείται συνεννόηση με τον διευθυντή. Τα παιδιά πρέπει από την πρώτη μέρα να ανεξαρτητοποιούνται από την παρουσία των γονέων τους και να εντάσσονται απρόσκοπτα στο σχολικό περιβάλλον. Διαβεβαιώνουμε όλες τις οικογένειες ότι εντός του σχολείου τα παιδιά τους είναι ασφαλή και όλοι οι εκπαιδευτικοί διακρίνονται για την μέγιστη υπευθυνότητά τους. Γενικά, κανένας ενήλικας, υπό οποιανδήποτε ιδιότητα, δεν εισέρχεται στο σχολείο χωρίς άδεια ή προηγούμενη επικοινωνία με τον διευθυντή του σχολείου.
- Για την απρόσκοπτη και άμεση επικοινωνία του σχολείου με τις οικογένειες είναι απαραίτητο οι γονείς να ενημερώνουν την διεύθυνση για τους τηλεφωνικούς αριθμούς τους (κινητών και σταθερών). Είναι αυτονόητο ότι το σχολείο θα χρησιμοποιήσει αυτά τα στοιχεία μόνο για την επικοινωνία του με τις οικογένειες, εφόσον κριθεί απαραίτητο, και κανείς άλλος δεν θα έχει πρόσβαση σ' αυτά. Είναι σημαντικό, κάθε φορά που αλλάζουν οι αριθμοί τηλεφώνου, να ενημερώνεται αμέσως το σχολείο. Επιπλέον, ζητείται από τους γονείς να γνωστοποιήσουν στο σχολείο τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις που διαθέτουν. Έτσι, είναι δυνατή η αποστολή ενημερωτικών σημειωμάτων, προσκλήσεων και άλλων ενδιαφερόντων εγγράφων. Με τον τρόπο αυτό, ελαχιστοποιούνται τα γραπτά σημειώματα, που πολλές φορές δεν φτάνουν στα χέρια των γονέων, αφού ξεχνιούνται στις σχολικές τσάντες. Επίσης, δεν είναι ευκαταφρόνητο το οικονομικό όφελος για το σχολείο από την εξοικονόμηση αναλώσιμων φωτοτυπικού (γραφίτη και χαρτιού) και των εξόδων συντήρησης και ανταλλακτικών. Οι γονείς πρέπει να έχουν τα τηλέφωνα τους πάντοτε σε λειτουργία και, για κάθε ενδεχόμενο, να έχουν ορίσει με γραπτή δήλωσή τους έμπιστο πρόσωπο για να τους αντιπροσωπεύσει σε περίπτωση κωλύματός τους. Επίσης, θα πρέπει να έχουν το νου τους για τυχόν ηλεκτρονικά μηνύματα που αποστέλλονται από το σχολείο.
- Δεν παρεμποδίζουν με την στάθμευση των αυτοκινήτων ή των δικύκλων τους τη διέλευση άλλων οχημάτων που μεταφέρουν μαθητές και συμμορφώνονται προς τις καλοπροαίρετες υποδείξεις των

εκπαιδευτικών που επιβλέπουν την προσέλευση και την αποχώρηση των παιδιών. Λίγα μέτρα από το σχολείο υπάρχει μεγάλος ελεύθερος χώρος στάθμευσης για την εξυπηρέτηση όλων.

- Δεν διαπληκτίζονται με άλλους γονείς ή μαθητές, ούτε προβαίνουν σε πράξεις ή απειλές, προσπαθώντας να λύσουν θέματα που προκύπτουν μεταξύ των παιδιών. Αντίθετα, μπορούν να συζητούν κάθε θέμα με τους σχολικούς παράγοντες και να βρίσκονται πρόσφορες λύσεις, με κατανόηση και πνεύμα εμπιστοσύνης. Κάθε βίαιη συμπεριφορά - μέσα και έξω από το σχολείο - γονέα προς το παιδί του ή προς άλλο παιδί είναι απαράδεκτη και ο διευθυντής είναι υποχρεωμένος, σύμφωνα με το Νόμο, να καταγγέλλει τις συμπεριφορές αυτές στις αστυνομικές αρχές.
- Το σχολείο είναι υποχρεωμένο να μεριμνά για τη σωματική υγεία των παιδιών. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι έχει ασκηθεί ή ασκείται σωματική βία, καταφεύγει αυτοδίκαια στις αρμόδιες δημόσιες αρχές για την αντιμετώπιση του προβλήματος, προς όφελος της ψυχοσωματικής υγείας των μαθητών.
- Οι γονείς ενημερώνονται μέσω της ιστοσελίδας του σχολείου, των γραπτών ενημερώσεων και των ανακοινώσεων που αναρτώνται στον πίνακα ανακοινώσεων για άμεσα θέματα και για τη γενικότερη οργάνωση και σχολική δραστηριότητα.
- Παρέχουν στο σχολείο κάθε πληροφορία που τους ζητείται για τα ατομικά στοιχεία των μαθητών ή για κάθε άλλο θέμα που άπτεται της αγωγής των μαθητών και για την καλύτερη αντιμετώπιση κρίσιμων ζητημάτων που παρουσιάζονται. Προσκομίζουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την εγγραφή και τη φοίτηση των μαθητών. Αποστέλλουν έγκαιρα τις Υπεύθυνες Δηλώσεις για τη συμμετοχή των παιδιών τους σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες, αθλητικούς αγώνες κ.τ.λ.. Ιδιαίτερως, οφείλουν άμεσα με την έναρξη του σχολικού έτους να προσκομίσουν το Ατομικό Δελτίο Υγείας Μαθητή (ΑΔΥΜ), το οποίο συμπληρώνεται από παιδίατρο και επιτρέπει ή αποτρέπει τη συμμετοχή των παιδιών σε αθλητικές δραστηριότητες, ενώ παράλληλα βεβαιώνει για την τήρηση του προγράμματος εμβολιασμού.
- Οι γονείς πρέπει καθημερινά να παρέχουν στα παιδιά ένα θρεπτικό και υγιεινό πρωινό, καθώς είναι αποδεδειγμένο ότι τα ωφελεί στο να αποδίδουν καλύτερα στην εργασία τους. Σε κάθε περίπτωση, δεν είναι σωστό για τα παιδιά να προσέρχονται στο σχολείο, δίχως να έχουν λάβει προηγουμένως έστω κάποιο υγιεινό ρόφημα. Επίσης, παρατηρείται το φαινόμενο μερικά παιδιά να προμηθεύονται καθοδόν προς το σχολείο τυποποιημένα προϊόντα (γαριδάκια, πατατάκια, κρουασάν), διότι, εφόσον αυτό αποτελεί συστηματική πρακτική, εγκυμονεί σοβαρό κίνδυνο για την υγεία τους. Όσα και αν λέγονται στο σχολείο για την επιλογή του κατάλληλου κολατσιού, τίποτα δεν θα επιτευχθεί αν δεν υπάρχει η ορθή στάση από τις οικογένειες. Οι γονείς δεν πρέπει να αμελούν να εφοδιάζουν με κολατσιό τα παιδιά ή με χαρτζιλίκι για να αγοράσουν φαγητό από το κυλικείο και να συνεργάζονται με την διαχειρίστρια του κυλικείου για τα είδη που επιθυμούν να προμηθεύονται από αυτό. Δεν πρέπει να δίνουν πολλά χρήματα στα παιδιά, διότι μπορεί να τα χάσουν και στη συνέχεια να υπάρξουν κατηγορίες για κλοπή χρημάτων, γεγονότα που αναστατώνουν παιδιά και εκπαιδευτικούς. Οι οικογένειες δεν πρέπει να αφήνουν μεγάλα χρέη στο κυλικείο, διότι πρόκειται για μια μικρή οικογενειακή επιχείρηση.
- Για κάθε αλλαγή στοιχείων κατοικίας, επικοινωνίας (δ/νση, τηλέφωνα) ή οικογενειακής κατάστασης (διάσταση, διαζύγιο, μονογονεϊκή οικογένεια, γονική επιμέλεια, κηδεμονία) πρέπει να ενημερώνεται άμεσα το σχολείο.
- Ενημερώνουν για κάθε ζήτημα υγείας που μπορεί να αντιμετωπίζει το παιδί τους και για κάθε θέμα που άπτεται της ψυχοσωματικής κατάστασής του και θέτουν υπόψιν του σχολείου κάθε διαγνωστικό

έγγραφο, ώστε να έχει ο μαθητής άμεση και αποτελεσματική στήριξη. Εάν κάποια παιδιά έχουν μη εμφανή προβλήματα υγείας (άσθμα, αλλεργίες κ.λπ.), είναι απαραίτητο να ενημερώνεται η διεύθυνση του σχολείου και οι διδάσκοντες, ώστε να παρέχεται βοήθεια, όταν προκύπτει ανάγκη. Οι οικογένειες πρέπει να ενημερώνουν για τυχόν φαρμακευτική αγωγή που εφαρμόζεται. Δεν πρέπει να βιάζονται να στέλνουν τα παιδιά τους στο σχολείο αν έχουν συμπτώματα ασθένειας ή μετά από κάποια ίωση, διότι είναι πιθανόν να μεταδώσουν την ασθένεια και σε άλλα παιδιά.

- Σε περίπτωση οικονομικής δυσχέρειας ή δυσάρεστης οικογενειακής κατάστασης, κατά την οποία μπαίνει σε κίνδυνο η ψυχοσωματική υγεία του παιδιού και η άνετη διαβίωσή του, μπορούν να απευθύνονται στο σχολείο, το οποίο κινητοποιεί τους μηχανισμούς για την άμεση παροχή βοήθειας για την ανακούφιση της δυσχέρειας. Η καλλιέργεια της αρχής της αλληλεγγύης είναι μια από τις πρώτιστες υποχρεώσεις του σχολείου, στα πλαίσια των δυνατοτήτων του. Αυτονόητο είναι ότι τηρείται η εχεμύθεια και όλες οι ενέργειες γίνονται διακριτικά.
- Σχετικά με τη συμμετοχή γονέων σε προγραμματισμένες εκπαιδευτικές επισκέψεις εκτός σχολείου, επιθυμία των εκπαιδευτικών είναι τα παιδιά να ΜΗΝ συνοδεύονται από γονείς, εκτός και αν ζητηθεί η συνδρομή τους, ούτε να προσέρχονται στο χώρο της επίσκεψης με δικά τους μέσα. Οι λόγοι είναι πολλοί, αλλά οι πιο σημαντικοί είναι: οι παρεξηγήσεις που δημιουργούνται μεταξύ των γονέων, οι παρατηρήσεις σε ξένα παιδιά και η αλλαγή συμπεριφοράς των παιδιών, όταν είναι κοντά τους οι γονείς τους, που έχει σαν αποτέλεσμα να αγνοούν τις οδηγίες ή τις συμβουλές των εκπαιδευτικών. Εάν οι οικογένειες επιθυμούν να επισκεφτούν τα ίδια μέρη, μπορούν να το πράξουν ιδιωτικά, κάποια άλλη στιγμή. Εάν δεν εμπιστεύονται τους εκπαιδευτικούς ή τα παιδιά τους εκτός του σχολικού χώρου, έχουν το δικαίωμα να τα κρατήσουν στο σπίτι τις ημέρες των διδακτικών επισκέψεων. Επίσης, εάν δεν συναινούν εγγράφως στη συμμετοχή του παιδιού τους στην εκπαιδευτική επίσκεψη που οργανώνει η τάξη τους, τότε τη μέρα εκείνη ο μαθητής δεν προσέρχεται στο σχολείο και μένει στο σπίτι.
- Είναι ευπρόσδεκτη η προσφορά εθελοντικής εργασίας ή υπηρεσιών από γονείς αλλά και η προσφορά ειδών που χρειάζεται το σχολείο για τη λειτουργία του (αναλώσιμα, αθλητικό υλικό κ.τ.λ.). Προσφορά χρημάτων επιτρέπεται μόνον μέσω της σχολικής επιτροπής.
- Σαφέστατη βοήθεια προς το σχολείο αποτελεί η στήριξη του έργου του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων. Ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων είναι ένας σημαντικός θεσμός και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της σχολικής κοινότητας. Βρίσκεται σε άμεση συνεργασία με τον Διευθυντή του σχολείου, με τον Σύλλογο Διδασκόντων και με τον/την εκάστοτε Πρόεδρο της Σχολικής Επιτροπής του Δήμου. Δεν είναι απαραίτητο κάποιος να είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου για να βοηθήσει στις δράσεις και τις εκδηλώσεις. Όλοι είναι χρήσιμοι και τα πολλά χέρια φέρνουν πάντα το καλύτερο αποτέλεσμα, για το καλό του σχολείου. Η προσπάθεια όλων έχει άμεσο θετικό αντίκτυπο στα παιδιά. Τα έσοδα του Συλλόγου διατίθενται για ανάγκες του σχολείου (βελτίωση χώρων, προμήθεια εκπαιδευτικού εξοπλισμού κ.τ.λ.).
- Οι γονείς πρέπει να συμβουλεύουν τα παιδιά τους να αποφεύγουν το χώρο του σχολείου για παιχνίδι τις απογευματινές ώρες, είτε αυτό είναι ανοικτό για κάποιες δραστηριότητες είτε είναι κλειστό, οπότε και απαγορεύεται εντελώς η είσοδος σε αυτό. Τα παιδιά μπορούν να επιλέξουν άλλους ανοικτούς, γειτονικούς, κοινόχρηστους χώρους για να παίζουν (παιδική χαρά Προδρόμου, ανοικτό θέατρο Χώρας, γήπεδα μπάσκετ και 5Χ5 πλησίον του σχολείου κ.α.).

- Οι γονείς που ασκούν τη γονική μέριμνα, αλλά τους έχει αφαιρεθεί η επιμέλεια του παιδιού τους, λόγω διάστασης ή διαζυγίου, έχουν δικαίωμα εισόδου στον χώρο του σχολείου, κατόπιν συνεννόησης με τον Διευθυντή, προκειμένου να ενημερώνονται για την πρόοδο των παιδιών τους και να συμμετέχουν σε εκδηλώσεις και σχολικές εορτές (όταν οι συνθήκες το επιτρέπουν).
- Γενικά, οι γονείς τηρούν με ιδιαίτερη προσοχή, ευαισθησία και συνέπεια τους κανόνες που αναφέρθηκαν παραπάνω και συνεργάζονται με το σχολείο, έχοντας πάντα υπόψιν όχι μόνο το ατομικό αλλά και το συλλογικό συμφέρον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΗ ΖΩΗ

- Το σχολείο θεωρεί ως ιδιαίτερα σημαντική και εξόχως παιδαγωγική την συμμετοχή των μαθητών στις ποικίλες σχολικές δραστηριότητες εντός και εκτός του σχολείου (παρελάσεις, εορταστικές - επετηαικές εκδηλώσεις, θεατρικές και μουσικές παραστάσεις, εκπαιδευτικούς περιπάτους, διδακτικές επισκέψεις, εκδρομές, φιλοπεριβαλλοντικές δράσεις κ.ά.). Για τις δραστηριότητες εκτός του σχολείου η συμμετοχή είναι, εντούτοις, προαιρετική και γίνεται μόνο με τη σύμφωνη γνώμη και δαπάνη των γονέων τους. Σε περίπτωση γνωστοποιημένης οικονομικής δυσχέρειας, το σχολείο προσπαθεί να τακτοποιήσει το ζήτημα με απόλυτη εχεμύθεια. Οι εκπαιδευτικές επισκέψεις πραγματοποιούνται εφ' όσον συμμετέχει τουλάχιστον το 75% των παιδιών.
- Οι εορταστικές εκδηλώσεις με αφορμή εθνικές επετείους δεν είναι μια τυπική διαδικασία. Είναι ανοιχτές στο κοινό, αποτελούν γεγονός για την τοπική κοινωνία και συνεισφέρουν διδακτικά στην αγωγή των παιδιών και στην ευαισθητοποίησή τους για σημαντικά ζητήματα και κυρίως στο «χτίσιμο» της εθνικής τους συνείδησης. Οι μαθητές που εκπροσωπούν το σχολείο σε δημόσιες επίσημες εμφανίσεις (παρελάσεις, αθλητικούς αγώνες, διαγωνισμούς, παρουσιάσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα) πρέπει να αναγνωρίζουν τον τιμητικό ρόλο που τους ανατίθεται, να συμμετέχουν με ζήλο και σοβαρότητα και να αποτελούν παράδειγμα για τους συμμαθητές τους. Εάν τα παιδιά δεν έχουν σοβαρό λόγο να απέχουν από τις παρελάσεις ή δεν παρελαύνουν ως μέλη κάποιου Συλλόγου, θεωρούμε ότι είναι ηθική υποχρέωση των γονέων τους να τους επιβάλλουν να συμμετέχουν, ως ελάχιστο δείγμα τιμής και ευγνωμοσύνης προς τους νεκρούς προγόνους μας, που θυσιάστηκαν για να απολαμβάνουμε εμείς μια ελεύθερη και δημοκρατική πατρίδα. Κατά τη διάρκεια των εκκλησιασμών, τα παιδιά εντός του ναού θα πρέπει να είναι προσεκτικά, να μην μιλούν και γενικότερα να έχουν τον πρέποντα σεβασμό.
- Εξαιρετικής σημασίας θεωρείται η πρόθυμη συμμετοχή των παιδιών σε καινοτόμες δράσεις, όπως η περιβαλλοντική εκπαίδευση, οι πολιτιστικές δραστηριότητες, η αγωγή υγείας, η κυκλοφοριακή αγωγή κ.τ.λ. και στα εργαστήρια δεξιοτήτων. Τα παιδιά μπορούν να παίρνουν πρωτοβουλίες για θέματα που τα απασχολούν, σε συνεννόηση με τους εκπαιδευτικούς τους.
- Το σχολείο συμμετέχει σε πρόγραμμα ανακύκλωσης, όταν οι συνθήκες το επιτρέπουν. Στόχος είναι η προστασία του περιβάλλοντος και η ευαισθητοποίηση των παιδιών.
- Συμμετοχή σε κοινωνικές δράσεις. Το σχολείο μας παίρνει μέρος σε κοινωνικές δράσεις, που έχουν να κάνουν με το περιβάλλον, την αιμοδοσία, τη συγκέντρωση φαρμάκων ή τροφίμων κ.ά. Ζητείται από τις οικογένειες να στηρίζουν τις δράσεις, ανάλογα με τις δυνατότητές τους, και να παροτρύνουν τα παιδιά τους να συμμετέχουν στις οργανωμένες προσπάθειες καθαριότητας της γειτονιάς, στους καθαρισμούς παραλιών, στις δενδροφυτεύσεις, στην λαμπαδηδρομία αιμοδοσίας κ.τ.λ. και να αποδεικνύουν έμπρακτα το ενδιαφέρον για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν αδύναμες κοινωνικές ομάδες του νησιού μας.
- Κάθε Μάιο καθιερώνεται η τέλεση ετήσιου μνημόσυνου προς τιμήν του αιμνήστου καθηγητή Γεώργιου Σοφοκλέους Σακελλαρίου, ευεργέτη του σχολείου μας. Επίσης, το σχολείο αναλαμβάνει την ηθική υποχρέωση να διατηρεί το μνήμα του ευεργέτου σε αξιοπρεπή κατάσταση, φροντίζοντας για την συντήρηση και την καθαριότητά του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ

1. ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΤΜΗΜΑ

- Όσες οικογένειες ενδιαφέρονται το παιδί ή τα παιδιά τους να παρακολουθούν το Ολοήμερο Τμήμα, συμπληρώνουν σχετική αίτηση σε καθορισμένες ημερομηνίες. Προηγείται σχετική εγκύκλιος του Υπουργείου Παιδείας και ενημέρωση των οικογενειών, με ευθύνη του διευθυντή.
- Το Ολοήμερο Τμήμα θα λειτουργήσει κανονικά την σχολική χρονιά 2022-23, καθώς εκδηλώθηκε σχετικό ενδιαφέρον από τις οικογένειες του σχολείου.

2. ΕΔΥ

Η ΕΔΥ (Επιτροπή Διεπιστημονικής Υποστήριξης) αποτελεί ένα θεσμό του εκπαιδευτικού συστήματος, που στοχεύει στην υποστήριξη μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές και άλλες ανάγκες, καθώς και των οικογενειών τους.

Αποτελείται από:

- α) Τον Διευθυντή της Σχολικής Μονάδας, που τελεί χρέη Προέδρου,
- β) Τον/την Εκπαιδευτικό Ειδικής Αγωγής της Σχολικής Μονάδας, υπεύθυνο/-η του Τμήματος Ένταξης,
- γ) Έναν/μία ψυχολόγο,
- δ) Έναν/μία Κοινωνικό/ή Λειτουργό,
- ε) Τον/την δάσκαλο/-α της τάξης που φοιτά το παιδί που έχει ανάγκη υποστήριξης.

Ο νέος θεσμός έχει την δυνατότητα να βοηθήσει ουσιαστικά και οι οικογένειες καλούνται να στηρίξουν το έργο της επιτροπής και να συνεργαστούν πρόθυμα, όσες φορές κριθεί αναγκαίο.

Οι επιστήμονες της ΕΔΥ έχουν όλη την καλή διάθεση να παράσχουν συμβουλευτική σε όποιον και όποια γονέα ζητήσει στήριξη. Οι συναντήσεις θα προγραμματίζονται σε συγκεκριμένη ώρα και ημέρα της εβδομάδας, έπειτα από σχετική συνεννόηση.

3. ΤΜΗΜΑ ΕΝΤΑΞΗΣ

Το τμήμα Ένταξης είναι μια δομή της Ειδικής Αγωγής μέσα στα γενικά σχολεία που στόχο έχει την εκπαιδευτική παρέμβαση με εξατομικευμένα προγράμματα στους μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Λειτουργεί μέσα στο γενικό σχολείο ως ξεχωριστό τμήμα και δέχεται παιδιά από όλες τις τάξεις. Στο Τμήμα Ένταξης παρακολουθούν μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, οι οποίοι δυσκολεύονται να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα της κανονικής τους τάξης. Εμφανίζουν δηλαδή δυσκολίες στην μάθηση, όπως δυσλεξία, δυσαριθμησία, δυσαναγνωσία, έχουν προβλήματα λόγου και ομιλίας, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες κ.ά.

Σκοπός του είναι η σχολική και κατ' επέκταση η κοινωνική ενσωμάτωση των μαθητών αυτών, σύμφωνα και με τις σύγχρονες παιδαγωγικές αντιλήψεις. Οι μαθητές του Τμήματος Ένταξης είναι και μαθητές της τάξης όπου ανήκουν. Ανάλογα με τις μαθησιακές δυσκολίες που παρουσιάζει κάθε μαθητής, μπορεί να παρακολουθεί π.χ. τα γλωσσικά μαθήματα ή τα μαθηματικά μερικές ώρες την ημέρα ή και την εβδομάδα, για ένα διάστημα μικρό ή μεγάλο, ή και ολόκληρο το σχολικό έτος, μέχρι να ξεπεράσει τις δυσκολίες του, ενώ παράλληλα παρακολουθεί τα άλλα μαθήματα στην κανονική του τάξη.

Ο εκπαιδευτικός ΕΑΕ στο τμήμα ένταξης καλείται:

- α) Να κάνει παρέμβαση στις επιμέρους δυσκολίες των μαθητών (δυσκολίες στην γραφή, αργός ρυθμός ανάγνωσης, δυσκολίες στην γραμματική, στην παραγωγή γραπτού λόγου, δυσκολίες στα μαθηματικά κ.α.) και
- β) να διδάξει γνωστικές και μεταγνωστικές στρατηγικές διαχείρισης της γνώσης και να διδάξει ένα δομημένο τρόπο μελέτης στο σχολείο και στο σπίτι.

4. ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

Η παράλληλη στήριξη παρέχεται ως ενισχυτικός και ενταξιακός θεσμός της παιδαγωγικής πράξης και της μαθησιακής διαδικασίας και δεν έχει μόνον χαρακτήρα φύλαξης του παιδιού ή εξυπηρέτησης στην καθημερινή διαβίωση.

Παράλληλη στήριξη δέχεται κάθε μαθητής με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες εφ' όσον μπορεί ν' ανταποκριθεί στο αναλυτικό πρόγραμμα της τάξης φοίτησής του καθώς και σε κάθε εκδήλωση σχολικής διαδικασίας. Μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες θεωρούνται όσοι για ολόκληρη ή ορισμένη περίοδο της σχολικής τους ζωής εμφανίζουν σημαντικές δυσκολίες μάθησης εξαιτίας αισθητηριακών, νοητικών, γνωστικών, αναπτυξιακών προβλημάτων, ψυχικών και νευροψυχικών διαταραχών οι οποίες, σύμφωνα με τη διεπιστημονική αξιολόγηση, επηρεάζουν τη διαδικασία της σχολικής προσαρμογής και μάθησης. Στους μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες συγκαταλέγονται ιδίως όσοι παρουσιάζουν νοητική αναπηρία, αισθητηριακές αναπηρίες όρασης (τυφλοί, αμβλύωπες με χαμηλή όραση), αισθητηριακές αναπηρίες ακοής (κωφοί, βαρήκοοι), κινητικές αναπηρίες, χρόνια νοσήματα, διαταραχές ομιλίας-λόγου, ειδικές μαθησιακές δυσκολίες όπως δυσλεξία, διαταραχή ελλειμματικής προσοχής με ή χωρίς υπερκινητικότητα, διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές, ψυχικές διαταραχές και πολλαπλές αναπηρίες. Στην κατηγορία μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες δεν εμπίπτουν οι μαθητές με χαμηλή σχολική επίδοση που συνδέεται αιτιωδώς με εξωγενείς παράγοντες, όπως γλωσσικές ή πολιτισμικές ιδιαιτερότητες.

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η δυνατότητα του μαθητή να παραμείνει στην τάξη και στο σχολείο χωρίς υποστήριξη για διάστημα ίσο με το μισό του πρωινού ωραρίου. Για τον λόγο αυτό υποβάλλεται εισήγηση από την ΕΔΥ ή, αν δεν έχει συσταθεί, από τον σύλλογο διδασκόντων, σε συνεδρίαση ειδικά για τον σκοπό αυτό, προς το ΚΕΔΑΣΥ.

Παράλληλη στήριξη μπορούν να διεκδικήσουν εκείνα τα παιδιά που η αναπηρία τους και οι ειδικές εκπαιδευτικές τους ανάγκες έχουν πιστοποιηθεί από τον αρμόδιο φορέα ΚΕΔΑΣΥ.

Η παράλληλη στήριξη ως θεσμός βοηθάει στην προώθηση της συμπερίληψης του μαθητή στο γενικό σύνολο, όταν γίνεται με τρόπο μεθοδικό κι οργανωμένο. Για να επιτευχθεί κάτι τέτοιο απαιτείται η συνεργασία όχι μόνο των δύο εκπαιδευτικών της τάξης, αλλά ολόκληρου του σχολικού πλαισίου κι όσων εμπλέκονται άμεσα με τον μαθητή.

5. ΕΝΙΣΧΥΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Η ενισχυτική διδασκαλία παρέχεται στη Γλώσσα και στα Μαθηματικά, σε παιδιά που αντιμετωπίζουν δυσκολίες και χρειάζονται επιπλέον στήριξη. Οι εκπαιδευτικοί που διδάσκουν ενισχυτική διδασκαλία συμπληρώνουν με τρόπο επωφελή για τα παιδιά το υποχρεωτικό διδακτικό τους ωράριο.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

1^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΧΩΡΑΣ ΚΑΛΥΜΝΟΥ

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2022 – 2023

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΧΕΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1.ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

1.2.ΕΦΑΡΜΟΓΗ

ΣΕΙΣΜΟΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1^η. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΡΙΝ ΤΟ ΣΥΜΒΑΝ

ΕΝΟΤΗΤΑ 2^η. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟ ΣΥΜΒΑΝ

ΕΝΟΤΗΤΑ 3^η. ΑΣΚΗΣΗ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α. ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΚΚΕΝΩΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β. ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΑΘΕΣΕΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΥΡΚΑΓΙΑ

ΠΛΗΜΜΥΡΑ

ΕΝΤΟΝΑ ΚΑΙΡΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΧΒΡΠ (Χημικά, Βιολογικά, Ραδιενεργά, Πυρηνικά) ΣΥΜΒΑΝΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ. ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΡΗΣΙΜΩΝ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ. ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΤΙΣΕΙΣΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΣΤΙΣ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΑΙΘΟΥΣΕΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε. ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ

ΣΧΕΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

- Έγγραφο: «Σχέδιο Μνημονίου Ενεργειών για τη Διαχείριση του Σεισμικού Κινδύνου στις Σχολικές Μονάδες»
- Έγγραφο Γ.Γ.Π.Π. 2018/9-3-2018: « Σχέδιο δράσεων Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση σεισμών.» (www.gscp.gr)
- Έγγραφο ΣΕΠΕΔ/ Τμήμα Αγωγής Υγείας και Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/ΥΠΔΒΜΘ, 148037/14-11-2008: «Μέτρα για την Αντιμετώπιση Σεισμών – Πυρκαγιών – Πλημμυρών»
- Έγγραφο ΠΑΜ/ΠΣΕΑ/ΥΠΔΒΜΘ, 180/18-11-2008: «Οργάνωση Πολιτικής Άμυνας Σχολικών Μονάδων»
- Έγγραφο ΠΑΜ/ΠΣΕΑ/ΥΠΔΒΜΘ, 137/17-3-2011: «Υπενθύμηση εφαρμογής μέτρων οργάνωσης της πολιτικής προστασίας όλων των εν γένει εκπαιδευτικών ιδρυμάτων»

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν μνημόνιο ενεργειών έκτακτης ανάγκης περιγράφει τις ενέργειες αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών του 1^{ου} Δημοτικού Σχολείου Χώρας Καλύμνου και του συστεγαζόμενου 1^{ου} Νηπιαγωγείου Χώρας Καλύμνου, που βρίσκονται στην ενορία Προδρόμου Χώρας στην Κάλυμνο του Νομού Δωδεκανήσου.

1.1 ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Το γενικό συντονισμό της εφαρμογής του παρόντος έχουν ο Διευθυντής κ. Κόκκινος Νομικός και η Υποδιευθύντρια κα. Ρωμανού Μαρία.

Η επιτροπή σημαίνει την έναρξη εφαρμογής του σχεδίου με κάποιο από τα επόμενα προστάγματα ή και τα δύο ταυτόχρονα:

1. Παρατεταμένη ακολουθία σύντομων κρούσεων του κουδουνιού: (Ντριν –Ντριν – Ντριν)
2. Φωνητικό πρόσταγμα: «ΕΚΚΕΝΩΣΤΕ ΤΟ ΚΤΙΡΙΟ»

1.2 ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Το παρόν εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, όπως πυρκαγιά, σεισμός, πλημμύρα, τρομοκρατική ενέργεια και γενικά κάθε συμβάν που απειλεί τη ζωή και την ακεραιότητα των μαθητών και των εργαζομένων στο σχολικό κτίριο και επιβάλλει την ασφαλή διακοπή της λειτουργίας του και την εγκατάλειψή του.

ΣΕΙΣΜΟΣ

● ΕΝΟΤΗΤΑ 1^η :

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΡΙΝ ΤΟ ΣΥΜΒΑΝ

1. Η συντονιστική επιτροπή που αναφέρεται παραπάνω είναι υπεύθυνη για τη σύνταξη του παρόντος Σχεδίου ή Μνημονίου Ενεργειών Ανάγκης το οποίο και υποβάλλεται, εφόσον ζητηθεί, στη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δωδεκανήσου ή σε οποιονδήποτε άλλο ενδιαφερόμενο κρατικό φορέα.
2. Ο Σύλλογος των Διδασκόντων είναι υπεύθυνος για τον έλεγχο της εφαρμογής του σχεδίου και κυρίως για το μέρος των ενεργειών πριν από το έκτακτο γεγονός.
3. Το σχολείο συμμετέχει στις δοκιμαστικές εφαρμογές του σχεδίου με τρεις (3) τουλάχιστον ασκήσεις ετοιμότητας το χρόνο για περίπτωση σεισμού – μία κάθε τρίμηνο - και μεριμνά για την επικαιροποίηση και βελτίωσή του. Είναι σημαντικό να πραγματοποιηθούν ασκήσεις ετοιμότητας και για περιπτώσεις πυρκαγιάς ή πλημμύρας.
4. Ο Σύλλογος των Διδασκόντων εγκρίνει μετά από πρόταση του Διευθυντή τη σύνθεση ομάδων εργασίας σχετικά με τις έκτακτες ανάγκες. Οι ομάδες εργασίας που προβλέπονται από το παρόν σχέδιο είναι:
  - 1) ΟΜΑΔΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΡΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ
  - 2) ΟΜΑΔΑ ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΥΡΟΣΒΕΣΗΣ
  - 3) ΟΜΑΔΑ ΕΓΓΕΧΟΥ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΒΛΑΒΩΝ
  - 4) ΟΜΑΔΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ
  - 5) ΟΜΑΔΑ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΥ ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ & ΑΠΕΓΚΛΩΒΙΣΜΟΥ
  - 6) ΟΜΑΔΑ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ - ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ
  - 7) ΟΜΑΔΑ ΦΥΛΑΞΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ
  - 8) ΟΜΑΔΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ – ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΕ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΣΗΜΕΙΑ
5. **Οι εκπαιδευτικοί:**
  - μελετούν το σχέδιο και γνωρίζουν τα καθήκοντά τους.
  - εκπαιδεύονται σε θέματα παροχής πρώτων βοηθειών από γνώστες του θέματος (ιατρικό ή νοσηλευτικό προσωπικό, σε συνεργασία σχολείου και κέντρου υγείας – νοσοκομείου της περιοχής)
  - εκπαιδεύουν τους μαθητές για την εφαρμογή του σχεδίου καθώς και σε θέματα αυτοπροστασίας και παροχής πρώτων βοηθειών.
  - συμμετέχουν στις δοκιμαστικές εφαρμογές του σχεδίου και μεριμνούν για τη βελτίωσή του.
  - γνωρίζουν τη θέση του φαρμακευτικού υλικού, των πυροσβεστήρων, των γενικών διακοπών δικτύων, των καταστάσεων με τηλέφωνα έκτακτης ανάγκης και των ονομαστικών καταστάσεων με τα τηλέφωνα των μαθητών.
  - δεν εγκαταλείπουν τη θέση και τα καθήκοντά τους, έως ότου φέρουν σε πέρας την αποστολή τους.
6. **Οι μαθητές:**
  - αποκτούν στοιχειώδεις γνώσεις για το φυσικό φαινόμενο του σεισμού, ώστε να απαλλαγούν από πρόσθετες φοβίες που οφείλονται σε άγνοια.
  - πληροφορούνται για την ύπαρξη σχεδίου έκτακτης ανάγκης και εκπαιδεύονται στην εφαρμογή του.
  - συμμετέχουν στις δοκιμαστικές εφαρμογές του σχεδίου, προκειμένου να εμπεδωθεί η ενδεδειγμένη αντίδραση.
  - μαθαίνουν να αντιδρούν με ψυχραιμία, αναγνωρίζοντας ότι ο πανικός είναι το χειρότερο που μπορεί να συμβεί.

7. Οι ομάδες

1) **ΟΜΑΔΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΡΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ:**

- ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΝΟΜΙΚΟΣ (Διευθυντής)
- ΡΩΜΑΝΟΥ ΜΑΡΙΑ (Υποδιευθύντρια)

Η ομάδα ελέγχου τήρησης του σχεδίου δραστηριοποιείται πριν το συμβάν και ελέγχει τακτικά αν τηρούνται βασικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή του σχεδίου όπως:

1. Η τοποθέτηση κατάστασης οδηγίων στις αίθουσες.
2. Η επισήμανση των εξόδων διαφυγής.
3. Η απρόσκοπτη πρόσβαση στις εξόδους διαφυγής.
4. Η προμήθεια υλικών όπως, φαρμακευτικό υλικό πρώτων βοηθειών, ραδιόφωνο με μπαταρίες, τηλεβόας, σφυρίχτρες, φακοί, εργαλεία απεγκλωβισμού κ.τ.λ.
5. Η ενημέρωση των εκπαιδευτικών (κατανομή των καθηκόντων σε κάθε εκπαιδευτικό) και η ενυπόγραφη κοινοποίηση σ' αυτούς του παρόντος σχεδίου έκτακτης ανάγκης.
6. Η εκπαίδευση των μαθητών σε θέματα πολιτικής άμυνας.
7. Η φροντίδα για την εξεύρεση των πλησιέστερων κατάλληλων χώρων, στους οποίους θα καταφύγουν εκπαιδευτικοί, μαθητές και παρόντες γονείς σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού.
8. Η επικαιροποίηση των καταστάσεων τηλεφώνων, συνθέσεων των ομάδων κ.τ.λ.
9. Η προμήθεια ικανοποιητικού αριθμού μέσων πυρόσβεσης (πυροσβεστήρες που αναγομώνονται στα προβλεπόμενα χρονικά διαστήματα).
10. Η πρόσβαση στους γενικούς διακόπτες ηλεκτροδότησης.
11. Η εξασφάλιση της συνεργασίας με όλες τις Τοπικές αρχές, Πολιτικές και Στρατιωτικές (Αστυνομικό Τμήμα, Πυροσβεστική Υπηρεσία, Νοσοκομείο, Δήμος κ.τ.λ.), για την αντιμετώπιση πολύ μεγάλου κινδύνου.
12. Η συνεργασία με τους Γονείς και Κηδεμόνες των μαθητών και η παροχή οδηγίων, για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτου ανάγκης. Συνεννόηση για το σημείο, από το οποίο θα μπορούν να παραλάβουν τα παιδιά τους από το σχολείο, μετά το τέλος του έκτακτου γεγονότος.
13. Η επικοινωνία με αρμόδιους κρατικούς φορείς για τον έλεγχο του κτιρίου σε σχέση με τη στατική του επάρκεια.
14. Η παροχή οδηγίων για στερέωση επίπλων, τοποθέτηση επικίνδυνων και εύθραυστων υλικών στα χαμηλά ράφια των ντουλαπιών, η στερέωση των φωτιστικών, των κάδρων, των πινάκων ανακοινώσεων κ.τ.λ.
15. Η εντολή για χωροθέτηση των θρανίων και εφαρμογή των προβλεπόμενων για τη θέση των σχολικών τσαντών.
16. Γενικά, ο έλεγχος τήρησης των προληπτικών κανόνων του ΟΑΣΠ, ΠΣΕΑ κ.τ.λ.:
  - Έλεγχος για τυχόν επικίνδυνα αντικείμενα και υλικά στις αίθουσες διδασκαλίας και στους κοινόχρηστους χώρους και απομάκρυνσή τους ή στερεοποίησή τους (κάδρα, τζάμια, ντουλάπες κ.τ.λ.)
  - Έλεγχος για την ύπαρξη σε κάθε αίθουσα διδασκαλίας ονομαστικής κατάστασης τηλεφώνων των μαθητών, κατάστασης τηλεφώνων έκτακτης ανάγκης και σφυρίχτρας.
  - Σήμανση με βέλη σε διαδρόμους και υπόστεγα, για τις ενδεδειγμένες οδούς διαφυγής κάθε τμήματος.

2) **ΟΜΑΔΑ ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΥΡΟΣΒΕΣΗΣ:**

1. ΖΗΣΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ
2. ΓΚΑΜΑΡΑΖΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
3. ΤΣΑΤΣΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Η ομάδα πυρόσβεσης παρεμβαίνει σε οποιαδήποτε εστία πυρκαγιάς εντοπίζεται στο σχολείο.

Ελέγχει επίσης την κατάσταση του καυστήρα κεντρικής θέρμανσης και ενημερώνει το διευθυντή για περιέργους ήχους, διαρροές κ.τ.λ..

Γνωρίζει τα σημεία στα οποία βρίσκονται τα διαθέσιμα μέσα πυρόσβεσης και πώς χρησιμοποιούνται.

Ελέγχει τακτικά την κατάσταση των πυροσβεστικών μέσων.

Ενημερώνεται κατά προτεραιότητα για τις μεθόδους πυρόσβεσης.

3) ΟΜΑΔΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΒΛΑΒΩΝ:

1. ΓΑΛΟΥΖΗ ΝΟΜΙΚΗ
2. ΜΠΙΛΛΗΡΗ ΜΑΡΙΑ
3. ΜΠΑΤΖΕΛΑ ΟΛΓΑ

Η ομάδα αυτή μεριμνά για τη διακοπή της ηλεκτροδότησης και της υδροδότησης του σχολικού συγκροτήματος, κλείνοντας τους γενικούς διακόπτες ρεύματος και ύδρευσης, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Πριν το συμβάν η ομάδα αυτή εντοπίζει τη θέση που βρίσκονται οι κεντρικοί διακόπτες ηλεκτροδότησης και ύδρευσης και ενημερώνεται για το πώς θα διακόψει την ηλεκτροδότηση και την υδροδότηση του συγκροτήματος με ασφάλεια.

4) ΟΜΑΔΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ:

1. ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
2. ΑΛΑΧΟΥΖΟΥ ΦΟΥΚΑΪΝΑ
3. ΨΑΡΑ ΝΙΚΗ
4. ΠΑΠΑΔΙΝΑ ΑΡΓΥΡΩ
5. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΙΩΑΝΝΑ

Η ομάδα αυτή παρέχει πρώτες βοήθειες κατά προτεραιότητα. Συγκεντρώνει τους τραυματίες που μπορούν να μετακινηθούν σε πρόσφορο σημείο διακομιδής κοντά στην κεντρική έξοδο του σχολείου, ενώ τους βαριά τραυματίες τους παρέχει βοήθεια στη θέση που βρίσκονται.

Συγκροτείται από τους καθηγητές Φυσικής Αγωγής, εφόσον υπάρχουν, και εκπαιδευτικούς που έχουν επιμορφωθεί σχετικά. Πριν το συμβάν τα μέλη της ομάδας γνωρίζουν το σημείο αποθήκευσης του φαρμακευτικού υλικού και μεριμνούν για την πληρότητά του σε συνεργασία με το Διευθυντή. Η ομάδα πρώτων βοηθειών ενημερώνεται κατά προτεραιότητα για θέματα παροχής πρώτων βοηθειών.

Το κουτί φαρμακείου πρέπει να βρίσκεται σε εμφανές σημείο και να περιέχει:

ψαλίδι, παραμάνες, επιδέσμοι, αποστειρωμένες γάζες, βαμβάκι, αιμοστατικές ταινίες, τσιρότα, αποστειρωμένα γάντια, betadine, καθαρό οινόπνευμα, οξυζενέ.

Περιποίηση τραυμάτων:

Α. Καθαρίζουμε αμέσως το τραύμα με οξυζενέ, συνεχίζουμε με επάλειψη της πληγής με betadine, τοποθετούμε γάζα και δένουμε με επίδεσμο.

Β. Αν ο τραυματισμός είναι σοβαρός, καλούμε σε βοήθεια τις αρμόδιες υγειονομικές υπηρεσίες.

Γ. Σε περίπτωση λιποθυμίας ή ασφυξίας μεταφέρουμε τον άρρωστο σε ανοικτό μέρος και εφαρμόζουμε το πρωτόκολλο, σύμφωνα με τις εκάστοτε οδηγίες. Ρίχνουμε στο πρόσωπό του νερό.

Δ. Σε περίπτωση ελαφρού εγκαύματος καλύπτουμε ελαφρά το έγκαυμα με γάζα ή καθαρό ύφασμα για να αποφευχθεί μόλυνση, μέχρις ότου παρασχεθεί βοήθεια από εξειδικευμένο προσωπικό.

Ε. Σε περίπτωση τραυματισμού με μεγάλη αιμορραγία, δένουμε το τραύμα, ακινητοποιούμε τον τραυματία και καλούμε άμεσα σε βοήθεια τις αρμόδιες υγειονομικές υπηρεσίες.

5) ΟΜΑΔΑ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΥ ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ & ΑΠΕΓΚΛΩΒΙΣΜΟΥ:

1. ΧΑΛΙΠΗΛΙΑ ΔΙΟΝΥΣΙΑ
2. ΠΛΑΤΣΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ
3. ΖΥΓΟΥΡΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
4. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ

Η ομάδα αυτή προσπαθεί να εντοπίσει τυχόν εγκλωβισμένους και προσπαθεί να τους απεγκλωβίσει, δίνοντας προτεραιότητα στους πιο εύκολους απεγκλωβισμούς και στους τραυματίες. Η ομάδα απεγκλωβισμών προσπαθεί να απεγκλωβίσει άτομα μέχρι να επιληφθεί του έργου αυτού η πυροσβεστική υπηρεσία. Η ομάδα συνεργάζεται με την ομάδα πρώτων βοηθειών.

Η ομάδα αυτή πριν το συμβάν εξοικειώνεται με το κτίριο και εφοδιάζεται με τα σχέδια του κτιρίου. Διαθέτει στοιχειώδη εξοπλισμό απεγκλωβισμού (λοστούς διάνοιξης θυρών, σφυρί, βαριοπούλα) για τον οποίο γνωρίζει το χώρο αποθήκευσής του.

6) **ΟΜΑΔΑ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ - ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ:**

1. ΣΚΑΡΟΥΛΛΗ ANNA
2. ΠΑΣΤΡΙΚΟΥ ΜΑΡΙΑ
3. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΑΘΗΝΑ

Η ομάδα αυτή συγκεντρώνει από τους εκπαιδευτικούς των τμημάτων τα αποτελέσματα από την καταμέτρηση των μαθητών, που ακολουθεί την ασφαλή και ολοκληρωμένη εκκένωση του κτιρίου. Στη συνέχεια ενημερώνει άμεσα το Διευθυντή.

7) **ΟΜΑΔΑ ΦΥΛΑΞΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ & ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ:**

1. ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΝΟΜΙΚΟΣ
2. ΡΩΜΑΝΟΥ ΜΑΡΙΑ
3. ΜΑΣΤΡΟΚΟΥΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ

Η ομάδα αυτή μεριμνά για τη φύλαξη του αρχείου και των φορητών περιουσιακών στοιχείων του σχολείου (υπολογιστές, τηλεοράσεις, προβολείς κ.τ.λ.) μέχρι την αποκατάσταση της ασφάλειάς τους ή τη μεταφορά τους σε ασφαλές μέρος.

Η ομάδα γνωρίζει το χώρο φύλαξης και τα φυλασσόμενα είδη του αρχείου της μονάδας. Η ομάδα ενημερώνεται επίσης για το χώρο αποθήκευσης των υπολογιστών της γραμματείας του σχολείου καθώς και των εφεδρικών αντιγράφων της βάσης δεδομένων (εφόσον τηρούνται). Γνωρίζει επίσης πώς θα συσκευάσει και θα μεταφέρει με ασφάλεια το αρχείο αν χρειαστεί.

8) **ΟΜΑΔΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ – ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΕ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΣΗΜΕΙΑ**

1. ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΛΛΙΟΠΗ
2. ΣΑΛΤΙΜΑΡΑ ΜΑΡΙΑΝΝΑ
3. ΜΕΣΗΤΙΔΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ

Η ομάδα περιορίζει τα παιδιά στο χώρο που έχει οριστεί ως ασφαλής χώρος καταφυγής.

Αποτρέπει την προσέγγιση των μαθητών σε επικίνδυνα σημεία (προσόψεις κτιρίων, στύλους, ηλεκτροφόρα καλώδια κ.λπ.).

● **ΕΝΟΤΗΤΑ 2^η:**

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟ ΣΥΜΒΑΝ

1. **Ο Διευθυντής και η Υποδιευθύντρια**

- ✓ διατηρούν την ψυχραιμία τους και μεριμνούν για την ανύψωση του ηθικού των μαθητών και των εργαζομένων
- ✓ συγκροτούν την επιτροπή συντονισμού και δίνουν το πρόσταγμα για την εφαρμογή του σχεδίου
- ✓ επιτηρούν την εφαρμογή του σχεδίου
- ✓ λαμβάνουν, κατά την κρίση τους, κάθε μέτρο για τη διασφάλιση της ζωής διδασκομένων και διδασκόντων καθώς και της περιουσίας του Δημοσίου.
- ✓ σε περίπτωση διαπίστωσης ζημιών ειδοποιούν το Δήμο Καλυμνίων για τις υλικές ζημιές, ενώ αιτούνται και την αποστολή μηχανικού για να αποφανθεί για την καταλληλότητα του κτιρίου

2. **Οι διδάσκοντες:**

α **Σε κάθε έκτακτη περίπτωση:**

- ✓ Διατηρούν τη ψυχραιμία τους και μεριμνούν για την ανύψωση του ηθικού των μαθητών και των συναδέλφων.
- ✓ Με το πρόσταγμα της συντονιστικής επιτροπής εκκενώνουν το κτίριο με βάση τα διαγράμματα εκκένωσης.

- ✓ Κατά την εκκένωση οδηγούν τα παιδιά ΒΑΔΙΖΟΝΤΑΣ στο χώρο συγκέντρωσης ΗΡΕΜΑ και με ΤΑΞΗ. Επιδιώκεται σε κάθε περίπτωση η απουσία πανικού.
- ✓ Κατά την εκκένωση οι εκπαιδευτικοί παίρνουν μαζί τους καταστάσεις με τηλέφωνα των μαθητών και σφυρίχτρα, αφήνουν τις πόρτες ανοικτές και βεβαιώνονται ότι δεν έμεινε μέσα στην αίθουσα κανένας μαθητής ικανός να κινηθεί.
- ✓ Στο σημείο συγκέντρωσης οι εκπαιδευτικοί παίρνουν παρουσίες, ενημερώνουν την ομάδα καταγραφής μαθητών και κατόπιν ενσωματώνονται στις ομάδες εργασίας τους. Σε κάθε περίπτωση με τους μαθητές παραμένει ικανός αριθμός εκπαιδευτικών.

β. Επιπλέον σε περίπτωση σεισμού:

- ✓ Δίνουν ψυχραιμία και αποφασιστικά το πρόσταγμα: «ΠΑΙΔΙΑ ΣΕΙΣΜΟΣ» και δίνουν εντολή στα παιδιά να μπουν κάτω από τα θρανία.
- ✓ Οι ίδιοι προφυλάσσονται κάτω από την έδρα.
- ✓ Μετά το σεισμό και με το πρόσταγμα της συντονιστικής επιτροπής εκκενώνουν το κτίριο με βάση τα διαγράμματα εκκένωσης.

3. Οι μαθητές:

- ✓ ΔΕΝ χρησιμοποιούν κινητά τηλέφωνα, αν τυχόν διαθέτουν. Σε περίπτωση που έχουν κινητό τηλέφωνο και δεχθούν κλήση, απαντούν σύντομα για καθησυχασμό των γονέων τους.
- ✓ Όσοι βρεθούν εκτός του σχολικού κτιρίου κινούνται από μόνοι τους προς το κεντρικό προαύλιο και ενσωματώνονται με το τμήμα τους.
- ✓ Όσοι σε περίπτωση σεισμού βρίσκονται μέσα στις αίθουσες διδασκαλίας πρέπει να μπουν αμέσως κάτω από τα θρανία τους για να προφυλαχθούν. Μετά το σεισμό εκκενώνουν το κτίριο, ακολουθώντας τις οδηγίες των εκπαιδευτικών, σύμφωνα με τα διαγράμματα εκκένωσης.
- ✓ Όσοι βρίσκονται μέσα στο κτίριο σε περίπτωση φωτιάς εκκενώνουν το κτίριο σύμφωνα με τα διαγράμματα εκκένωσης και τις οδηγίες των διδασκόντων.
- ✓ Όσοι βρίσκονται μέσα στο κτίριο αλλά όχι σε αίθουσα διδασκαλίας (π.χ. τουαλέτα) βγαίνουν από το κτίριο σύμφωνα με το σχέδιο εκκένωσης.
- ✓ Σε κάθε περίπτωση δεν τρέχουν, αλλά βαδίζουν ήρεμα.

4. Σε περίπτωση σεισμού:

I. Κατά την διάρκεια της διδασκαλίας

- Την ώρα του σεισμού πρέπει ο εκπαιδευτικός να διατηρήσει τη ψυχραιμία του και να φωνάξει να μπουν οι μαθητές κάτω από τα θρανία και ο ίδιος κάτω από την έδρα.
- Μόλις τελειώσει ο σεισμός ο διδάσκων θα πρέπει να διατηρήσει την ψυχραιμία του και **αφού πάρει οπωσδήποτε μαζί του κατάσταση με τηλέφωνα των μαθητών**, να συγκρατήσει τους μαθητές σε τάξη, και να τους **παροτρύνει επιτακτικά** να ακολουθήσουν την προσχεδιασμένη πορεία, προκειμένου να βγουν στο προαύλιο μένοντας πάντα ο ίδιος πίσω απ' αυτούς. Η έξοδος πρέπει να γίνει με ψυχραιμία και όχι με μεγάλη ταχύτητα, προς αποφυγή ατυχημάτων.
- Αν υπάρχουν τραυματίες μαθητές, ο εκπαιδευτικός, αφού εξασφαλίσει την ασφαλή διαφυγή των υπόλοιπων παιδιών, φροντίζει να μεταφέρει τους τραυματίες μόνος του ή σε συνεργασία με συναδέλφους του, οι οποίοι είναι πρόθυμοι και δεν είναι απασχολημένοι με άλλο σοβαρότερο έργο.

II. Κατά την διάρκεια του διαλείμματος

Καθημερινώς πρέπει να υπάρχει μέριμνα υποχρεωτικής εκκένωσης των αιθουσών, από τους υπεύθυνους δασκάλους των τμημάτων, τους εκπαιδευτικούς ειδικοτήτων και από τους εφημερεύοντες εκπαιδευτικούς, κατά τη διάρκεια του διαλείμματος.

Σε περίπτωση σεισμού κατά τη διάρκεια διαλείμματος θα πρέπει οι εφημερεύοντες εκπαιδευτικοί να συγκεντρώσουν σε ασφαλές σημείο τους μαθητές και να ενδιαφερθούν για μαθητές που βρίσκονται σε αίθουσες διδασκαλίας.

III. Κατά τη διάρκεια του διαλείμματος με άσχημες καιρικές συνθήκες (βροχή, κρύο κ.τ.λ.)

Αυτή η περίπτωση είναι η πιο δύσκολη από τις προηγούμενες. Οι μαθητές θα πρέπει να κρατήσουν την ψυχραιμία τους και να αρχίσουν να κινούνται μετά το τέλος του σεισμού προς τις εξόδους. Οι εφημερεύοντες εκπαιδευτικοί θα προσπαθήσουν να κρατήσουν την τάξη κατά την έξοδο ενώ οι υπόλοιποι, που θα βρίσκονται στα γραφεία, θα εξέλθουν και θα βοηθήσουν τους εφημερεύοντες στο έργο τους. Σ' αυτή την περίπτωση θα εγκαταλείψουν το κτίριο όταν βεβαιωθούν ότι όλοι οι μαθητές είναι στο προαύλιο.

5. Σε περίπτωση πυρκαγιάς:

- Αν η κατάσβεσή της είναι πέραν των δυνάμεών μας, καλούμε αμέσως την Πυροσβεστική υπηρεσία.
- Καταπολεμούμε την εστία της πυρκαγιάς.
- Κλείνουμε πόρτες και παράθυρα, για να υπάρχει όσο το δυνατόν λιγότερο οξυγόνο.
- Εάν είμαστε στο χώρο της πυρκαγιάς, καλύπτουμε τις αναπνευστικές οδούς με πανί και πέφτουμε μπρούμυτα στο πάτωμα, ώστε να αναπνέουμε καθαρότερο αέρα και να βλέπουμε καλύτερα.
- Κλείνουμε τους γενικούς διακόπτες ρεύματος.
- Δεν ρίχνουμε νερό σε ηλεκτροφόρα σύρματα και πρίζες.
- Σε πυρκαγιές από πετρέλαιο ή λάδια δεν ρίχνουμε νερό αλλά άμμο ή χώμα.

6. Σε περίπτωση πλημμυρών:

- Επιβάλλεται ο σχολαστικός έλεγχος των υποδομών της σχολικής μονάδας (φρεάτια, συστήματα όμβριων υδάτων)
- Σε κάθε περίπτωση το μαθητικό και εκπαιδευτικό προσωπικό πρέπει να καταφύγει σε ψηλούς στεγασμένους χώρους.

IV. Εκκένωση σχολείου

Όλοι οι εκπαιδευτικοί είναι υπεύθυνοι για την εκκένωση της αίθουσας στην οποία διδάσκουν την ώρα του σεισμού.

● ΕΝΟΤΗΤΑ 3^η: ΑΣΚΗΣΗ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ

Οι ασκήσεις ετοιμότητας δίνουν τη δυνατότητα να αποκτηθεί η ενδεδειγμένη αντισεισμική στάση και συμπεριφορά των μαθητών, εκπαιδευτικών και διοικητικού προσωπικού και να βελτιωθούν οι δεξιότητές τους. Η πρώτη άσκηση ετοιμότητας του σχολείου πρέπει να πραγματοποιηθεί με την έναρξη κάθε σχολικού έτους και θα πρέπει να ακολουθήσουν τουλάχιστον δύο ακόμα, μία ανά τρίμηνο, σύμφωνα με τις σχετικές εγκυκλίους και τα αντίστοιχα έγγραφα.

Κατά τη διάρκεια των ασκήσεων μπορούν να προβλέπονται διάφορα πιθανά σενάρια (σεισμός σε ώρα μαθήματος, σεισμός σε ώρα διαλείμματος, σεισμός όταν βρίσκονται όλοι οι μαθητές στην αίθουσα εκδηλώσεων).

Στο ημερολόγιο σχολικής ζωής καταγράφονται οι πραγματοποιηθείσες ασκήσεις.

Η έναρξη της άσκησης/της προσομοίωσης της δόνησης καθώς και το τέλος της προσομοίωσης της δόνησης γίνεται με τον ακόλουθο προαποφασισμένο, συνθηματικό ήχο: Παρατεταμένη ακολουθία σύντομων κρούσεων του κουδουνιού: (Ντριν –Ντριν – Ντριν) και το Φωνητικό πρόσταγμα: «ΕΚΚΕΝΩΣΤΕ ΤΟ ΚΤΙΡΙΟ». Σε περίπτωση πραγματικού σεισμού η ίδια η δόνηση αποτελεί το έναυσμα εκκίνησης σχετικών ενεργειών, οπότε δεν θα ηχήσει κανένας συνθηματικός ήχος.

1. Ορίζεται ημερομηνία διεξαγωγής της άσκησης και ανακοινώνεται στους μαθητές. Οι προειδοποιημένες ασκήσεις δίνουν τη δυνατότητα καλύτερης ψυχολογικής προετοιμασίας των μαθητών. Για να πραγματοποιηθεί η άσκηση χωρίς προβλήματα προτιμώνται οι εποχές που επικρατεί καλοκαιρία.
2. Την ημέρα διεξαγωγής της άσκησης και πριν αρχίσουν τα μαθήματα γνωστοποιούνται στους μαθητές οι συνθηματικοί, χαρακτηριστικοί ήχοι που θα σημάνουν την έναρξη και τη λήξη της σεισμικής δόνησης.
3. Ηχεί το προκαθορισμένο σήμα έναρξης της σεισμικής δόνησης.

3.1. Άσκηση κατά τη διάρκεια διδασκαλίας

Εφαρμόζεται ο αντισεισμικός σχεδιασμός του σχολείου. Πιο συγκεκριμένα:

- Ο εκπαιδευτικός διατηρεί την ψυχραιμία του και ζητά να καλυφθούν οι μαθητές κάτω από τα θρανία κρατώντας με το χέρι τους το πόδι του επίπλου και να μείνουν σε αυτή τη θέση μέχρι να τελειώσει ο σεισμός. Ο ίδιος καλύπτεται κάτω από την έδρα με αντίστοιχο τρόπο.
- Οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί που δεν βρίσκονται σε αίθουσα διδασκαλίας και δεν υπάρχει τραπέζι, γραφείο ή θρανίο στο χώρο που βρίσκονται, πρέπει να σκύψουν και να γονατίσουν στο κέντρο του χώρου, όσο το δυνατόν μακριά από επικινδυνότητες, προστατεύοντας το κεφάλι και τον αυχένα με τα χέρια τους.
- Μόλις ακουστεί ο προαναφερόμενος συνθηματικός ήχος λήξης του σεισμού, ο εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να σηκωθούν και ο ίδιος κατευθύνεται προς την πόρτα εισόδου-εξόδου της αίθουσας για να ελέγξει το διάδρομο.
- Καθησυχάζει και ενθαρρύνει τους μαθητές που έχουν έντονες συναισθηματικές αντιδράσεις.
- Όταν έρθει η σειρά του συγκεκριμένου Τμήματος να εκκενώσει το κτίριο (σύμφωνα με το Σχολικό Σχέδιο), ζητά από τους μαθητές να είναι ήρεμοι και προσεκτικοί, και να τους παροτρύνει να ακολουθήσουν την προσχεδιασμένη πορεία με τάξη και ψυχραιμία, προκειμένου να βγουν στο προαύλιο, μένοντας ο ίδιος πίσω απ' αυτούς. Πρώτα εκκενώνουν οι μαθητές την αίθουσα έχοντας τα χέρια κάτω, και παίρνοντας μαζί τους μόνο το κατάλληλο ένδυμα ανάλογα με την εποχή και τελευταίος αποχωρεί ο εκπαιδευτικός. Ο εκπαιδευτικός εκκενώνει την αίθουσα αφού πρώτα πάρει μαζί του το απουσιολόγιο και την κατάσταση με τα στοιχεία των γονέων και κηδεμόνων των μαθητών. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στη διαδικασία εκκένωσης του Τμήματος που θα εκκενώσει πρώτο κάθε όροφο, ώστε τα παιδιά να κινηθούν με τάξη.
- Εάν κατά τη διάρκεια της εκκένωσης του σχολικού κτιρίου εκδηλωθεί κάποιος νέος σεισμός σταματά άμεσα η εκκένωση του κτιρίου, και θα πρέπει να ακολουθηθεί από όλους εκ νέου η βασική οδηγία αυτοπροστασίας: *"Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι και παραμένω στη θέση μου μέχρι να τελειώσει ο σεισμός"*. Μετά το πέρας του σεισμού θα συνεχιστεί η διαδικασία εκκένωσης.
- Όταν οι μαθητές συγκεντρωθούν στο προαύλιο, ο εκπαιδευτικός τους καταμετρά.
- Εάν το προαύλιο δεν αποτελεί τον κατάλληλο χώρο καταφυγής θα πρέπει να μετακινηθούν οι μαθητές στον δεύτερο προεπιλεγμένο χώρο καταφυγής, ανά ομάδες των 30 - 40 ατόμων περίπου, με τη συνοδεία εκπαιδευτικών. Προσοχή πρέπει να δοθεί σε επικινδυνότητες που τυχόν υπάρχουν κατά τη διαδρομή προς το δεύτερο χώρο καταφυγής.
- Οι Ομάδες ενεργούν σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που τους έχουν ανατεθεί στο Σχέδιο, λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη ότι οι εκπαιδευτικοί που είχαν διδασκαλία την ώρα του σεισμού, έχουν ως προτεραιότητα την καθοδήγηση και την προστασία των μαθητών κατά τη διάρκεια του σεισμού, κατά την εκκένωση του κτιρίου και την παραμονή τους στο προαύλιο, και όχι τυχόν άλλα καθήκοντα σε Ομάδες.
- Οι μαθητές παραμένουν στο προαύλιο έως ότου υπάρξει σχετική ενημέρωση από την Προϊσταμένη Αρχή για τις περαιτέρω ενέργειες. Στην περίπτωση που αποφασιστεί διακοπή της λειτουργίας των σχολείων οι μαθητές πρέπει να παραληφθούν από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους από τους προκαθορισμένους στο Σχολικό Σχέδιο χώρους καταφυγής.

3.2. Άσκηση κατά τη διάρκεια του διαλείμματος

- Οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί που βρίσκονται στον αύλειο χώρο παραμένουν εκεί και απομακρύνονται από τις προσόψεις του κτιρίου και άλλες επικινδυνότητες.
- Οι εφημερεύοντες εκπαιδευτικοί στους ορόφους, οι επιμελητές τους και οι τυχόν υπάρχοντες μαθητές εφαρμόζουν τις σχετικές οδηγίες αυτοπροστασίας ανάλογα με τον χώρο που βρίσκονται.
- Μόλις ακουστεί ο προαναφερόμενος συνθηματικός ήχος λήξης της άσκησης, οι εφημερεύοντες εκπαιδευτικοί και οι επιμελητές εκκενώνουν το κτίριο σύμφωνα με το Σχέδιο του Σχολείου.

- Προσεισμικά οι εκπαιδευτικοί που δίδαξαν στα τμήματα πριν το διάλειμμα θα πρέπει να μεριμνούν καθημερινά για την υποχρεωτική εκκένωση των αιθουσών, κατά τη διάρκεια του διαλείμματος, ώστε να μην υπάρχουν μαθητές στις αίθουσες πέραν των επιμελητών.
- Οι εφημερεύοντες εκπαιδευτικοί κάθε ορόφου θα πρέπει μετά τη λήξη του σεισμού και πριν εκκενώσουν το κτίριο να ελέγξουν τις αίθουσες και τους άλλους χώρους του ορόφου για να επιβεβαιώσουν ότι έχουν εκκενωθεί.

3.3. Διαδικασία Εκκένωσης του κτιρίου

Σε ότι αφορά στη διαδικασία εκκένωσης όλοι οι εκπαιδευτικοί είναι υπεύθυνοι για την εκκένωση της αίθουσας στην οποία διδάσκουν την ώρα του σεισμού σύμφωνα με τις οδηγίες που υπάρχουν στο Σχολικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης.

Μετά το πέρας της σεισμικής δόνησης εφαρμόζεται η διαδικασία εκκένωσης των αιθουσών ανά όροφο που περιγράφεται στο Παράρτημα Α, ακολουθώντας την αρχή της εγγύτητας των αιθουσών σε σχέση με την έξοδο, δηλαδή εκκενώνονται πρώτα τα τμήματα και οι πτέρυγες που βρίσκονται πλησιέστερα στο κάθε κλιμακοστάσιο.

- Οι μαθητές που κατά την εκδήλωση του σεισμού βρίσκονται μόνοι τους σε διαδρόμους, στο γυμναστήριο ή στις τουαλέτες θα πρέπει να προστατευτούν την ώρα της δόνησης στο χώρο που βρίσκονται και μετά το πέρας του σεισμού θα πρέπει να κατευθυνθούν προς το προαύλιο με μεγάλη προσοχή, αποφεύγοντας να προσεγγίσουν τις προσόψεις του κτιρίου.
- Αμέσως μετά την έξοδο των μαθητών από το κτίριο και τη συγκέντρωσή τους στο προκαθορισμένο χώρο του προαυλίου (Παράρτημα Α), ο εκπαιδευτικός κάθε τμήματος θα καταμετρήσει τους μαθητές, προκειμένου να βεβαιωθεί ότι όλοι οι παρόντες στην αίθουσα μαθητές βρίσκονται στο προαύλιο. Σε περίπτωση σεισμού κατά την ώρα του διαλείμματος ο καθηγητής που θα κάνει την καταμέτρηση των μαθητών θα είναι ο διδάσκων της επόμενης ώρας.
- Στη συνέχεια ο κάθε εκπαιδευτικός θα αναφέρει στον Διευθυντή και στην Ομάδα Αναζήτησης Ατόμων την τυχόν απουσία μαθητών από τον χώρο καταφυγής, ώστε να ελεγχθούν εάν είναι δυνατόν οι διάδρομοι, οι αίθουσες και οι τουαλέτες για την ανεύρεση των απόντων μαθητών ή/και να γίνει επικοινωνία με την Πυροσβεστική Υπηρεσία.
- Οι Ομάδες ενεργούν σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που τους έχουν ανατεθεί στο Σχέδιο.
- Εάν διαπιστωθεί ότι το προαύλιο δεν είναι ασφαλές, οι μαθητές μπορεί να χρειαστεί να μετακινηθούν στο δεύτερο, προαποφασισμένο χώρο καταφυγής ανά ομάδες των 30 – 40 ατόμων περίπου με τη συνοδεία εκπαιδευτικών.
- Οι μαθητές παραμένουν στο χώρο καταφυγής έως ότου υπάρξει σχετική ενημέρωση από την Προϊσταμένη Αρχή για τις περαιτέρω ενέργειες. Στην περίπτωση που αποφασιστεί διακοπή της λειτουργίας των σχολείων οι μαθητές πρέπει να παραληφθούν από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους από τους προκαθορισμένους στο Σχολικό Σχέδιο χώρους καταφυγής.

Προσοχή: Οι μαθητές δεν θα πάρουν μαζί τους τις τσάντες τους κατά την εκκένωση του κτιρίου, παρά μόνο τα κατάλληλα για την εποχή ρούχα κ.λπ.

3.4. Αποτίμηση Άσκησης Ετοιμότητας

Μετά από κάθε άσκηση ακολουθεί αποτίμησή της από τους συμμετέχοντες, έτσι ώστε να επισημανθούν τυχόν προβλήματα ή αδυναμίες στο επί χάρτου Σχολικό Σχέδιο και να προταθούν βελτιώσεις. Είναι στην κρίση του Διευθυντή η συμμετοχή των μαθητών στην αποτίμηση της άσκησης.

Για την καλύτερη αξιολόγηση της άσκησης μπορεί να έχουν οριστεί εκ των προτέρων εκπαιδευτικοί ή μαθητές ως «Αξιολογητές», οι οποίοι κατά τη διάρκεια της άσκησης θα καταγράφουν τις στάσεις και συμπεριφορές των μαθητών και των εκπαιδευτικών και να τις συγκρίνουν με τις τυποποιημένες διαδικασίες, ώστε να επισημανθούν τυχόν αδυναμίες και να γίνουν βελτιωτικές παρεμβάσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α. ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΚΚΕΝΩΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ	ΟΔΟΣ ΔΙΑΦΥΓΗΣ ή ΚΛΙΜΑΚΟΣΤΑΣΙΟ	ΧΩΡΟΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
Α΄	Ευθεία πορεία	Χώρος συγκέντρωσης 1
Β΄1	Ευθεία πορεία	Χώρος συγκέντρωσης 1
Β΄2	Κλιμακοστάσιο 3	Χώρος συγκέντρωσης 1
Γ΄	Κλιμακοστάσιο 3	Χώρος συγκέντρωσης 1
Δ΄	Ευθεία πορεία	Χώρος συγκέντρωσης 1
Ε΄1	Κλιμακοστάσιο 2	Χώρος συγκέντρωσης 1
Ε΄2	Κλιμακοστάσιο 1	Χώρος συγκέντρωσης 1
ΣΤ΄	Κλιμακοστάσιο 2	Χώρος συγκέντρωσης 1
Αίθουσα Εικαστικών	Ευθεία πορεία	Χώρος συγκέντρωσης 1
Αίθουσα Αγγλικών	Κλιμακοστάσιο 1	Χώρος συγκέντρωσης 1
Αίθουσα Μουσικής & Θ.Α.	Κλιμακοστάσιο 1	Χώρος συγκέντρωσης 1
Αίθουσα Η/Υ	Κλιμακοστάσιο 1	Χώρος συγκέντρωσης 1
Τμήμα Ένταξης	Ευθεία πορεία	Χώρος συγκέντρωσης 1
Ολοήμερο Τμήμα	Ευθεία πορεία	Χώρος συγκέντρωσης 1
Γραφείο ΕΔΥ	Κλιμακοστάσιο 1	Χώρος συγκέντρωσης 1
Τουαλέτες παιδιών	Ευθεία πορεία	Χώρος συγκέντρωσης 1
Γραφείο Εκπ/κών	Ευθεία πορεία	Χώρος συγκέντρωσης 2
Αίθουσα εκδηλώσεων	Ευθεία πορεία	Χώρος συγκέντρωσης 2

- Ο κύριος χώρος συγκέντρωσης μετά το σεισμό είναι το ανοιχτό γήπεδο μπάσκετ (χώρος συγκέντρωσης 1). Σε περίπτωση ακαταλληλότητας του χώρου συγκέντρωσης 1, οι μαθητές θα συγκεντρωθούν στο ανοιχτό γήπεδο μπάσκετ δίπλα στο κεντρικό προαύλιο (αθλητικές εγκαταστάσεις Δήμου Καλυμνίων)
- **Προσοχή:** Οι μαθητές θα πρέπει να έχουν τις τσάντες τους κρεμασμένες στα θρανία και όχι πεταμένες στους διαδρόμους της αίθουσας.

V. Τι πρέπει να κάνουμε μετά το σεισμό

- Αμέσως μετά την έξοδο των μαθητών και τη συγκέντρωσή τους στον προκαθορισμένο χώρο συγκέντρωσης, ο εκπαιδευτικός κάθε τμήματος θα κάνει ονομαστικό προσκλητήριο των μαθητών, προκειμένου να βεβαιωθεί ότι όλοι οι παρόντες στην αίθουσα μαθητές βρίσκονται στο προαύλιο. Σε περίπτωση σεισμού κατά την ώρα του διαλείμματος ο εκπαιδευτικός που θα κάνει ονομαστικό προσκλητήριο των μαθητών θα είναι ο διδάσκων της επόμενης ακριβώς ώρας.
- Κατόπιν θα αναφέρει στους υπεύθυνους καταγραφής και παρουσιών μαθητών αν κάποιος μαθητής απουσιάζει από το προσκλητήριο.
- Οι υπεύθυνοι καταγραφής θα ενημερώσουν τον Διευθυντή, ο οποίος με τους υπεύθυνους διάσωσης θα ελέγξουν τους διαδρόμους, τις αίθουσες και τις τουαλέτες για την ανεύρεση τυχόν απόντων μαθητών.
- Οι μαθητές θα πρέπει να παραμείνουν στο χώρο συγκέντρωσης, έως ότου προσέλθουν οι γονείς τους για να τους παραλάβουν, όση ώρα κι αν χρειαστεί αυτή η διαδικασία. Κανένας μαθητής δεν αποχωρεί ασυνόδευτος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β. ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΑΘΕΣΕΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

<p>1) <u>ΟΜΑΔΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΡΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ:</u> ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΝΟΜΙΚΟΣ (Διευθυντής) ΡΩΜΑΝΟΥ ΜΑΡΙΑ (Υποδιευθύντρια)</p>
<p>2) <u>ΟΜΑΔΑ ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΥΡΟΣΒΕΣΗΣ:</u> ΖΗΣΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΓΚΑΜΑΡΑΖΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΣΑΤΣΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ</p>
<p>3) <u>ΟΜΑΔΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΒΛΑΒΩΝ:</u> ΓΑΛΟΥΖΗ ΝΟΜΙΚΗ ΜΠΙΛΛΗΡΗ ΜΑΡΙΑ ΜΠΑΤΖΕΛΑ ΟΛΓΑ</p>
<p>4) <u>ΟΜΑΔΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ:</u> ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΑΧΟΥΖΟΥ ΦΟΥΚΑΪΝΑ ΨΑΡΑ ΝΙΚΗ ΠΑΠΑΔΙΝΑ ΑΡΓΥΡΩ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΙΩΑΝΝΑ</p>
<p>5) <u>ΟΜΑΔΑ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΥ ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΩΝ & ΑΠΕΓΚΛΩΒΙΣΜΟΥ:</u> ΧΑΛΠΗΛΙΑ ΔΙΟΝΥΣΙΑ ΠΛΑΤΣΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΖΥΓΟΥΡΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ</p>
<p>6) <u>ΟΜΑΔΑ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ - ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ:</u> ΣΚΑΡΟΥΛΛΗ ANNA ΠΑΣΤΡΙΚΟΥ ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΑΘΗΝΑ</p>
<p>7) <u>ΟΜΑΔΑ ΦΥΛΑΞΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ & ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ:</u> ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΝΟΜΙΚΟΣ (Διευθυντής) ΡΩΜΑΝΟΥ ΜΑΡΙΑ (Υποδιευθύντρια) ΜΑΣΤΡΟΚΟΥΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ</p>
<p>8) <u>ΟΜΑΔΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ – ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΕ ΕΠΙ- ΚΙΝΔΥΝΑ ΣΗΜΕΙΑ</u> ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΣΑΛΤΙΜΑΡΑ ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΜΕΣΗΤΙΔΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ</p>

Οι ομάδες θα συμπληρώνονται με νέα μέλη, όποτε τοποθετούνται στο σχολείο νέοι εκπαιδευτικοί.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε. Πίνακας εκπαιδευτικού προσωπικού του σχολείου

A/A	Εκπαιδευτικοί	Έλαβα Γνώση
1	ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΝΟΜΙΚΟΣ	
2	ΡΩΜΑΝΟΥ ΜΑΡΙΑ	
3	ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΛΛΙΟΠΗ	
4	ΖΗΣΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	
5	ΣΚΑΡΟΥΛΛΗ ANNA	
6	ΠΛΑΤΣΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ	
7	ΜΠΙΛΛΗΡΗ ΜΑΡΙΑ	
8	ΧΑΛΙΠΗΛΙΑ ΔΙΟΝΥΣΙΑ	
9	ΓΑΛΟΥΖΗ ΝΟΜΙΚΗ	
10	ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΙΩΑΝΝΑ	
11	ΠΑΣΤΡΙΚΟΥ ΜΑΡΙΑ	
12	ΓΚΑΜΑΡΑΖΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	
13	ΑΛΑΧΟΥΖΟΥ ΦΟΥΚΑΪΝΑ	
14	ΨΑΡΑ ΝΙΚΗ	
15	ΜΑΣΤΡΟΚΟΥΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ	
16	ΣΑΛΤΙΜΑΡΑ ΜΑΡΙΑΝΝΑ	
17	ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ	
18	ΖΥΓΟΥΡΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	
19	ΤΣΑΤΣΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	
20	ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΑΘΗΝΑ	
21	ΠΑΠΑΔΙΝΑ ΑΡΓΥΡΩ	
22	ΜΕΣΗΤΙΔΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ	
23	ΜΠΑΤΖΕΛΑ ΟΛΓΑ	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ: Ημερολόγιο Ασκήσεων Ετοιμότητας

A/A	Ημερομηνία Άσκησης	Ώρα Άσκησης	Αξιολόγηση
1			
2			
3			

ΠΥΡΚΑΓΙΑ

ΜΕΤΡΑ ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Σκοπός

Η πρόληψη ή ο περιορισμός των πυρκαγιών που προκαλούνται από διάφορες αιτίες, η κατάσβεσή τους και απελευθέρωση ατόμων που εγκλωβίζονται μέσα στα κτίρια ή άλλους χώρους των ΔΑΙ – ΑΙ.

Οργάνωση

Η Πυρασφάλεια των ΔΑΙ-ΑΙ επιτυγχάνεται με :

- Προληπτικά Μέτρα
- Κατασταλτικά Μέτρα
- Καθορισμό και οργάνωση του προσωπικού πυρασφάλειας
- Εξασφάλιση των απαραίτητων για την διάσωση και πυρόσβεση μέσων
- Εκπαίδευση όλου του προσωπικού του Ιδρύματος στη χρήση των παραπάνω διασωστικών και κατασβεστικών μέσων και
- Εκπαίδευση των ομάδων Πυρασφάλειας, ώστε σε περίπτωση οποιουδήποτε συμβάντος, να είναι σε θέση να το αντιμετωπίσουν με επιτυχία και να καθοδηγήσουν με ασφάλεια το υπόλοιπο προσωπικό του Ιδρύματος.

Προληπτικά μέτρα

Ο Αρχηγός Π.Α. κάθε ΔΑΙ-ΑΙ πρέπει να μελετήσει όλους τους τρόπους που θα συμβάλουν στην πρόληψη ή τον περιορισμό των κινδύνων εκδήλωσης πυρκαγιών από διάφορες αιτίες και να λάβει τα απαραίτητα για το σκοπό αυτό μέτρα, μερικά από τα οποία αναφέρονται παρακάτω:

- Μεταφέρει έγκαιρα τις αποθηκευμένες εύφλεκτες ή εκρηκτικές ύλες, αλλά και όσες δεν είναι άμεσης χρήσης, σε χώρους μακριά από το προσωπικό ή σε άλλους με στερεά και άφλεκτα στέγη που να παρέχουν ασφάλεια.
- Προβλέπει να υπάρχει σύστημα μόνιμων εγκαταστάσεων καταιονισμού (νερού, αφρού, κωνεως ή αδρανών αερίων κ.τ.λ.) σε αποθήκες εύφλεκτων υλών και σε δεξαμενές υγρών καυσίμων κ.τ.λ. κατά περίπτωση.
- Φροντίζει για την αποφυγή ανάμιξης των διαφόρων υλικών και ειδικότερα των χημικών προϊόντων, την απομάκρυνσή τους και την κατάλληλη τοποθέτηση των υλών εκείνων για τις οποίες υπάρχει κίνδυνος ανάφλεξης.
- Μεριμνά για την ύπαρξη διόδων ανάμεσα στα αποθηκευμένα υλικά, για να διευκολύνεται η επέμβαση σε περίπτωση πυρκαγιάς, για την διακοπή του ηλεκτρικού ρεύματος τις ώρες που δεν λειτουργεί το Ίδρυμα, (πλην των φώτων ασφαλείας) και για την επιμελή συντήρηση των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων προς αποφυγή βραχυκυκλώματος.
- Φροντίζει για την ύπαρξη αλεξικέραυνου, που επιθεωρείται τακτικά. Με αλεξικέραυνο πρέπει να εφοδιάζονται όλες οι επιχειρήσεις οι οποίες παρουσιάζουν σοβαρούς κινδύνους από τους κεραυνούς.
- Αναρτά πινακίδες σε εμφανή σημεία, που σ' αυτές να αναγράφονται οδηγίες πρόληψης πυρκαγιών και άλλων ατυχημάτων (εγκλωβισμών, δηλητηριάσεων κ.τ.λ.), τρόποι ενεργειών του προσωπικού σε περίπτωση εκδήλωσης πυρκαγιάς, αλλά και κάθε άλλου μέτρου που θα συμβάλει στην αποφυγή της πυρκαγιάς και την μείωση του κινδύνου από αυτή.
- Εποπτεύει, ώστε να γίνεται τακτικός έλεγχος από αρμόδιο όργανο, στις ηλεκτρικές και λοιπές εγκαταστάσεις του Ιδρύματος και γενικά σε όλους τους χώρους στους οποίους υπάρχει κίνδυνος να εκδηλωθεί και να αναπτυχθεί μια πυρκαγιά.
- Φροντίζει για την εγκατάσταση αυτόματου συστήματος αποκάλυψης πυρκαγιών (ανιχνευτές φλόγας, θερμότητας, καπνού και αερίων), εκεί όπου κατά περίπτωση κρίνεται αναγκαίο.

2.4. Κατασταλτικά μέτρα (κατάσβεση πυρκαγιών)

Αυτά συνίστανται στον εξοπλισμό των ΔΑΙ-ΑΙ και είναι απαραίτητα μέσα καταστολής-κατάσβεσης που διακρίνονται σε:

- Στοιχειώδη ή άμεσης επέμβασης
- Τακτικά

Στοιχειώδη ή άμεσης επέμβασης μέσα και υλικά :

- Είναι τα πρόχειρα φορητά και τροχήλατα μέσα, τα οποία χρησιμοποιούνται με μεγάλη ευκολία και είναι πολύ αποτελεσματικά στην καταπολέμηση των πυρκαγιών στο αρχικό τους στάδιο και για την κατάσβεση νέων μικρών εστιών της φωτιάς.
- Τοποθετούνται εντός και εκτός των κτιριακών εγκαταστάσεων σε επίκαιρες και προσιτές για το προσωπικό θέσεις, σε κάθε όροφο ή χώρο και αποτελούν τα βασικά και ειδικά πυροσβεστικά σημεία των ΔΑΙ & ΑΙ.

Ειδικότερα τα φορητά μέσα (πυροσβεστήρες) πρέπει να τοποθετούνται σε τοίχους σε ύψος 1,20 μέχρι 1,50 μ. από το δάπεδο, μακριά από μεγάλες εστίες θερμότητας και ανά ένας φορητός πυροσβεστήρας κόνεως κοντά στην ηλεκτρική εγκατάσταση και στον χώρο κεντρικής θέρμανσης.

Επιπλέον στο χώρο του λεβητοστασίου και πάνω από τον καυστήρα και την δεξαμενή πρέπει να τοποθετείται ένας ή και περισσότεροι αυτοδιεγείρομενοι πυροσβεστήρες οροφής ανάλογοι σε αριθμό και περιεχόμενο της διάστασης του χώρου που πρόκειται να καλύψουν από άποψη πυροπροστασίας.

2.5. Προσωπικό Πυρασφάλειας (ομάδα Πυρασφάλειας)

- Το προσωπικό πυρασφάλειας πρέπει να επιλέγεται από τους μη στρατεύσιμους άνδρες κάθε ΔΑΙ ή ΑΙ, κατά προτίμηση από τους νεότερους και σωματικώς ισχυρότερους του εργατικού ή υπαλληλικού προσωπικού του, οι οποίοι και θα αποτελούν την ομάδα Πυρασφάλειας του Ιδρύματος.
- Η σύνθεση της ομάδας πυρασφάλειας αποτελείται από υποομάδες κάθε μια από τις οποίες περιλαμβάνει 3-10 άνδρες και εξαρτάται κυρίως από σταθερούς συντελεστές όπως:

- Το μέγεθος του Ιδρύματος
- Τη δύναμη σε προσωπικό του Ιδρύματος
- Τα παραγόμενα προϊόντα και ο κίνδυνος πυρκαγιάς από τη φύση των προϊόντων αυτών
- Την κατασκευή των κτιριακών εγκαταστάσεων
- Τον κίνδυνο πυρκαγιάς έξω και
- Την αναμενόμενη βοήθεια και την απόσταση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας από το Ίδρυμα. Στα Ίδρυμα που εργάζονται περισσότερες από μια βάρδιες, η ομάδα πυρασφάλειας πρέπει να καλύπτει όλες τις βάρδιες του 24ώρου.

➤ Αρχηγός της Ομάδος Πυρασφάλειας και υπεύθυνος για την πυρασφάλεια του Ιδρύματος, ορίζεται ο πλέον κατάλληλος από ο προσωπικό (π.χ. με προϋπηρεσία στην Πυροσβεστική, Μηχανικός ή Χημικός κλπ). Ένα άτομο από το προσωπικό πυρασφάλειας ορίζεται αναπληρωτής αυτού. Όλα τα μέλη της ομάδας πρέπει να έχουν πλήρη γνώση των εγκαταστάσεων και των κινδύνων που υπάρχουν σ' αυτές.

- Τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις του Αρχηγού Πυρασφάλειας καθορίζονται από τον Αρχηγό Πολιτικής Άμυνας κάθε ΔΑΙ ή ΑΙ και αναγράφονται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας Π.Α. του Ιδρύματος
- Υποχρεώσεις –καθήκοντα Αρχηγού Πυρασφάλειας:

- Εκπαιδεύεται από την Πυροσβεστική Υπηρεσία της πόλης και αναλαμβάνει την οργάνωση των μέτρων πυρασφάλειας, την συγκρότηση της ομάδας και τη θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση των ανδρών της. Βρίσκεται σε τακτική επαφή με την Πυροσβεστική Υπηρεσία και συμβουλευεται αυτή για κάθε είδους θέμα που αφορά την καλύτερη οργάνωση της πυρασφάλειας του ΔΑΙ- ΑΙ
- Για το σκοπό αυτό εκπαιδεύει το προσωπικό πυρασφάλειας του Ιδρύματος:

- Στη χρήση των πυροσβεστικών μέσων που υπάρχουν.
- Στην πρόληψη της πυρκαγιάς ή άλλων συναφών κινδύνων.
- Στην έγκαιρη σήμανση συναγερμού και αντιμετώπιση της πυρκαγιάς.
- Στην τεχνική αντιμετώπιση των πυρκαγιών ή την πρόληψη αυτών (η παραπάνω εκπαίδευση πραγματοποιείται αρχικά από την τοπική Πυροσβεστική Υπηρεσία).
- Υποχρεούται στην εφαρμογή και παρακολούθηση των υποδειχθέντων από την Π.Υ. προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων πυρασφάλειας.
- Επιλέγει τις κατάλληλες θέσεις για την τοποθέτηση των πυροσβεστικών μέσων.
- Αναγράφει εξωτερικά το είδος των πυροσβεστήρων και την ημερομηνία αναγόμωσης και τους ελέγχει κατά περιόδους.
- Αναρτά πινακίδες σε επίκαιρες θέσεις στους επικίνδυνους χώρους με την ένδειξη «Απαγορεύεται το Κάπνισμα».
- Κατά την πολεμική περίοδο καθορίζει μικρή δύναμη από τους άνδρες του προσωπικού των ομάδων πυρασφάλειας η οποία βρίσκεται σε επιφυλακή όλο το 24ώρο, τόσο τις εργάσιμες όσο και τις μη εργάσιμες ημέρες.
- Προβαίνει στην κατάσβεση των πυρκαγιών που τυχόν θα εκδηλωθούν.
- Εκπαιδεύει το προσωπικό του Ιδρύματος και ειδικότερα την ομάδα πυρασφάλειας σε ενέργειες κατάσβεσης πυρκαγιών που εκδηλώνονται μέσα σε ευπαθείς χώρους στους οποίους υπάρχουν εύφλεκτα υλικά, χημικά προϊόντα, αυτοαναφλέξιμα σώματα κ.τ.λ. καθώς και στη διάνοιξη διόδων για την ευκολότερη απελευθέρωση τυχόν παγιδευμένων ατόμων και την μεταφορά τους σε ασφαλείς θέσεις.
- Διενεργεί κατά καιρούς πρακτικές ασκήσεις σε εικονικές πυρκαγιές ή τεχνικώς δημιουργούμενες εστίες φωτιάς, για την απόκτηση ετοιμότητας, ψυχραιμίας και εθισμού του προσωπικού στο σωστό χειρισμό των πυροσβεστικών μέσων.
- Ενημερώνει όλο το προσωπικό του Ιδρύματος, για τα σημεία και τις θέσεις που βρίσκονται τα πυροσβεστικά μέσα και υλικά και υπενθυμίζει σε αυτό ότι σε περίπτωση πυρκαγιάς ή άλλου συμβάντος, υποχρεούται στην άμεση σήμανση συναγερμού και την ειδοποίηση της Π.Υ., παράλληλα με τις ενέργειες κατάσβεσής της.
- Τηρεί υποχρεωτικά βιβλίο επιθεωρήσεων στο οποίο καταχωρούνται οι διαπιστούμενες από αυτόν ελλείψεις, παραλείψεις ή άλλες συνθήκες που μπορούν να προκαλέσουν πυρκαγιές ή δυσμενείς καταστάσεις και ενημερώνει για τον σκοπό αυτόν τον Αρχηγό Π.Α. του Ιδρύματος.

Κατηγορίες Πυρκαγιών

A: Στερεών καυσίμων υλικών

B: Υγρών καυσίμων υλικών ή στερεών που υγροποιούνται κατά την καύση του

C: Αερίων καυσίμων υλικών (π.χ. μεθάνιο, προπάνιο, υδρογόνο, ασετιλίνη, κ.α.).

D: Μετάλλων (π.χ. νάτριο, κάλιο, μαγνήσιο, τιτάνιο, κ.α.).

E: Ηλεκτρικές πυρκαγιές.

ΠΛΗΜΜΥΡΑ

Οι πλημμύρες αποτελούν τη δεύτερη πιο συχνή φυσική καταστροφή μετά τις δασικές πυρκαγιές και συμβαίνει λόγω ραγδαίων βροχοπτώσεων και ισχυρών καταιγίδων, από το ανέβασμα της στάθμης των ποταμών ή από το λιώσιμο χιονιού. Συμβαίνει επίσης από υποχώρηση φραγμάτων και στην περίπτωση αυτή οι συνέπειες είναι πολύ μεγάλες.

Η πλημμύρα από φυσικά αίτια είτε παρουσιάζει βραδεία εξέλιξη είτε ανήκει στην κατηγορία της ξαφνικής πλημμύρας, που είναι και το πιο συνηθισμένο φαινόμενο στην Ελλάδα. Στον Ελληνικό χώρο οι πλημμύρες οφείλονται σε καταρακτώδεις βροχές, που συνοδεύουν τη διέλευση υφέσεων.

Οι ξαφνικές πλημμύρες εμφανίζονται σε μικρό χρονικό διάστημα λίγων ωρών ή λιγότερο και έχουν σαν αποτέλεσμα ταχεία ύψωση νερού, το οποίο στο πέρασμα του μπορεί να προκαλέσει μεγάλες καταστροφές σε κατασκευές, όπως κτίρια, γέφυρες κ.τ.λ., να παρασύρει αυτοκίνητα, να ξεριζώσει δέντρα. Τα περισσότερα θύματα εξαιτίας πλημμυρών προέρχονται από τις ξαφνικές πλημμύρες.

Ένα σπανιότερο εμφανιζόμενο είδος πλημμύρας στην Ελλάδα είναι η παράκτια πλημμύρα, η οποία εμφανίζεται στις παράκτιες περιοχές λόγω του κυματισμού της θάλασσας. Ο κυματισμός προκαλείται συνήθως από τους ισχυρούς ανέμους που πνέουν στην περιοχή.

Οδηγίες Προστασίας για τις πλημμύρες.

• Προετοιμασία:

Σε περίπτωση που ενημερωθείτε για την εκδήλωση έντονης βροχόπτωσης στην περιοχή σας:

- Βεβαιωθείτε ότι τα φρεάτια έξω από το Σχολείο δεν είναι φραγμένα και οι υδρορροές λειτουργούν κανονικά.
- Περιορίστε τις μετακινήσεις σας και αποφύγετε την εργασία και την παραμονή σε υπόγειους χώρους

• Κατά τη διάρκεια της πλημμύρας

Αν είστε μέσα στο κτίριο:

- Εγκαταλείψτε υπόγειους χώρους και μετακινηθείτε σε ασφαλές υψηλό σημείο.

Αν βρίσκεστε σε ανοικτό χώρο:

- Μείνετε μακριά από ηλεκτροφόρα καλώδια.
- Μην πλησιάζετε σε περιοχές όπου έχουν σημειωθεί κατολισθήσεις.

• Μετά την πλημμύρα

Αν βρίσκεστε σε ανοικτό χώρο:

- Μείνετε μακριά από περιοχές που έχουν πλημμυρίσει ή είναι επικίνδυνες να ξαναπλημμυρίσουν τις επόμενες ώρες.
- Η πλημμύρα ενδέχεται να έχει μεταβάλει τα χαρακτηριστικά γνώριμων περιοχών και τα νερά να έχουν παρασύρει μέρη του δρόμου, των πεζοδρομίων κλπ.
- Εγκυμονούν κίνδυνοι από σπασμένα οδοστρώματα, περιοχές με επικίνδυνη κλίση, λασποροές κ.τ.λ.
- Τα νερά ενδέχεται να είναι μολυσμένα αν έχουν παρασύρει μαζί τους απορρίμματα, αντικείμενα και νεκρά ζώα.
- Προσέξτε να μην εμποδίζετε τα συνεργεία διάσωσης.
- Μην πλησιάζετε σε περιοχές που έχουν σημειωθεί κατολισθήσεις και πτώσεις βράχων.
- Αποφύγετε τα λιμνάζοντα νερά. Ενδέχεται να αποτελέσουν καλούς αγωγούς ηλεκτρικού ρεύματος καθώς κρύβουν υπόγεια καλώδια ή διαρροές από εγκαταστάσεις.
- Ακολουθείστε πιστά τις οδηγίες των αρμόδιων Αρχών.
- Θυμηθείτε ότι οι κίνδυνοι από την πλημμύρα δεν υποχωρούν αμέσως μετά την απόσυρση των υδάτων.
- Βεβαιωθείτε από τις Αρχές ότι η περιοχή που βρίσκεται η σχολική μονάδα ή ο χώρος εργασίας σας είναι πλέον ασφαλής και κατόπιν επιστρέψτε σε αυτήν ειδικά αν έχει προηγηθεί εκκένωση.
- Κλείστε την τροφοδοσία του ηλεκτρικού ρεύματος, ακόμα και αν στην περιοχή σας έχει διακοπεί το ηλεκτρικό ρεύμα.
- Κλείστε την παροχή νερού, για το ενδεχόμενο βλάβης στο δίκτυο ύδρευσης.

ΕΝΤΟΝΑ ΚΑΙΡΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Θυελλώδεις άνεμοι

Άνεμος είναι η φυσική κίνηση του ατμοσφαιρικού αέρα που ρέει γενικά παράλληλα προς το έδαφος. Αιτία του ανέμου είναι η οριζόντια διαφορά της ατμοσφαιρικής πίεσης. Όσο μεγαλύτερη είναι η διαφορά πίεσης μεταξύ δύο δεδομένων σημείων τόσο μεγαλύτερη είναι και η ένταση του ανέμου.

Πριν και κατά τη διάρκεια θυελλωδών ανέμων:

- Ασφαλίστε αντικείμενα τα οποία αν παρασυρθούν από τον άνεμο ενδέχεται να προκαλέσουν καταστροφές ή τραυματισμούς
- Στερεώστε τις διαφημιστικές πινακίδες που τυχόν έχετε αναρτήσει.
- Ασφαλίστε τις πόρτες και τα παράθυρα του σχολικού συγκροτήματος.
- Αποφύγετε τη διέλευση κάτω από μεγάλα δέντρα, κάτω από αναρτημένες πινακίδες και γενικά από περιοχές, όπου ελαφρά αντικείμενα (π.χ. γλάστρες, σπασμένα τζάμια κλπ.) μπορεί να αποκολληθούν και να πέσουν στο έδαφος (π.χ. κάτω από μπαλκόνια).

Καταιγίδες

Οι καταιγίδες είναι από τα πιο βίαια ατμοσφαιρικά φαινόμενα και συνοδεύονται από ραγδαίες βροχές, ισχυρούς ανέμους με μεταβλητή ένταση και διεύθυνση, οι οποίοι μπορεί να φτάσουν τα 50 με 80km/h ή ακόμα και τα 100km/h, από ισχυρές ηλεκτρικές εκκενώσεις, δηλαδή κεραυνούς, και πολλές φορές από χαλάζι.

Πώς να εκτιμήσετε την απόσταση από μια καταιγίδα

Μετρήστε το χρόνο που μεσολαβεί μεταξύ της αστραπής και της βροντής σε δευτερόλεπτα. Διαιρέστε το χρόνο που μετρήσατε με το 3 ώστε να υπολογίσετε την απόσταση της καταιγίδας σε χιλιόμετρα.

Λάβετε γρήγορα τα απαραίτητα μέτρα, πριν η καταιγίδα σας πλησιάσει. Η απόσταση είναι ενδεικτική καθώς η καταιγίδα μπορεί να εμφανιστεί πολύ γρήγορα πάνω από την περιοχή στην οποία βρίσκεστε.

- Κατά τη διάρκεια της καταιγίδας:

Αν βρίσκεστε στο σχολικό συγκρότημα:

- Ασφαλίστε αντικείμενα, που μπορεί να παρασυρθούν από τον άνεμο ή τη ραγδαία βροχόπτωση και ενδέχεται να προκαλέσουν καταστροφές ή τραυματισμούς.
- Ασφαλίστε τις πόρτες και τα παράθυρα.
- Μην κρατάτε ηλεκτρικές συσκευές ή το τηλέφωνο διότι ο κεραυνός μπορεί να περάσει μέσα από τα καλώδια. Αποσυνδέστε τις συσκευές τηλεόρασης από την κεραία και την παροχή του ηλεκτρικού ρεύματος.
- Αποφύγετε να αγγίξετε τις σωληνώσεις των υδραυλικών (τουαλέτες, βρύσες) καθώς συνιστούν καλούς αγωγούς του ηλεκτρισμού.

Αν βρίσκεστε σε εξωτερικό χώρο:

- Καταφύγετε στο σχολικό κτίριο ή διαφορετικά καθίστε αμέσως στο έδαφος χωρίς να -ξαπλώσετε.
- Μην καταφύγετε ποτέ κάτω από ένα ψηλό δέντρο σε ανοιχτό χώρο.
- Αποφύγετε τα χαμηλά εδάφη για τον κίνδυνο πλημμύρας.
- Μην πλησιάζετε μεταλλικά αντικείμενα (π.χ. αυτοκίνητα, ποδήλατα, σύνεργα κατασκήνωσης κλπ.)

Χαλαζόπτωση

Προφυλαχθείτε αμέσως. Μην εγκαταλείψετε τον ασφαλή χώρο, παρά μόνο όταν βεβαιωθείτε ότι η χαλαζόπτωση πέρασε.

Χιονόπτωση / Δριμύ ψύχος

Κατά τη διάρκεια του χειμώνα σημειώνονται στη χώρα μας χιονοπτώσεις που διαρκούν από μερικές ώρες μέχρι μερικές ημέρες και συχνά συνοδεύονται από χαμηλές θερμοκρασίες και ισχυρούς ανέμους.

Οι χιονοπτώσεις μπορεί να είναι τοπικές ή να επηρεάσουν μεγάλο μέρος της χώρας. Συνήθως, οι ισχυρότερες χιονοπτώσεις σημειώνονται στις βόρειες και ορεινές περιοχές της χώρας, όπου το χιόνι

παραμένει για όλη σχεδόν τη χειμερινή περίοδο.

Προετοιμασία:

Φροντίστε για εξοπλισμό καθαρισμού του χιονιού (π.χ. φτυάρια).

Κατά τη διάρκεια της χιονόπτωσης

Αν βρίσκεστε στο σχολικό συγκρότημα:

- Διατηρείστε το ζεστό και παραμείνετε σε αυτό όσο μπορείτε.
- Μην αφήνετε τα παιδιά να βγουν έξω ασυνόδευτα.
- Φορέστε κατάλληλα ρούχα και παπούτσια.

Αν βρίσκεστε σε εξωτερικό χώρο:

- Πηγαίνετε σε ασφαλές μέρος χωρίς να εκτεθείτε στη χιονοθύελλα.
- Ντυθείτε με πολλά στρώματα από ελαφριά και ζεστά ρούχα αντί για ένα βαρύ ρούχο και φορέστε ζεστές αδιάβροχες μπότες. Προτιμήστε ένα αδιάβροχο εξωτερικό ρούχο.
- Προσέξτε τις μετακινήσεις σας σε περιοχές όπου προβλέπονται χιονοπτώσεις.

Παγετός

Σε περιοχές όπου έχει δημιουργηθεί παγετός απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή όταν μαθητές βρίσκονται σε εξωτερικούς χώρους, για την αποφυγή τραυματισμών από ολισθηρότητα.

Καύσωνας

Ημέρες με υψηλές θερμοκρασίες είναι ημέρες κατά τις οποίες οι θερμοκρασίες ανεβαίνουν σε υψηλά επίπεδα τις μεσημβρινές και πρώτες απογευματινές ώρες. Καύσωνας, για τις κλιματικές συνθήκες της Ελλάδας, θεωρείται μια περίοδος τουλάχιστον 3 ημερών, όπου οι θερμοκρασίες στις πεδινές περιοχές της ηπειρωτικής χώρας ξεπερνούν τους 37°C και η μέση ημερήσια θερμοκρασία είναι τουλάχιστον 31°C, δηλαδή η θερμοκρασία δε μειώνεται αρκετά κατά τις νυκτερινές ώρες (δεν πέφτει κάτω από τους 25-26°C).

- Αποφύγετε την έκθεση και παραμονή σε εξωτερικούς χώρους και παραμείνετε σε σκιερά και δροσερά μέρη μακριά από χώρους όπου επικρατεί συνωστισμός.
- Αποφύγετε το βάδισμα για πολύ ώρα ή το τρέξιμο κάτω από τον ήλιο.
- Προτιμήστε τα ελαφρά, άνετα και ανοιχτόχρωμα ρούχα από φυσικό υλικό για να διευκολύνεται ο αερισμός του σώματος και η εξάτμιση του ιδρώτα.
- Φροντίστε η διατροφή σας να αποτελείται από ελαφρά και μικρά γεύματα, με έμφαση στα φρούτα και τα λαχανικά. Περιορίστε τα λιπαρά.
- Πίνετε άφθονα υγρά (νερό και χυμούς φρούτων).

Κατολισθήσεις / Καθιζήσεις

Το φαινόμενο της κατολίστησης αναφέρεται στη διατάραξη της ισορροπίας μιας μάζας εδάφους ή βράχου. Οι κατολισθήσεις αποτελούν μέρος των φυσικών διεργασιών εξέλιξης του γήινου ανάγλυφου, ωστόσο μπορούν να προκληθούν και από εξωτερικές παρεμβάσεις με την έμμεση ή άμεση συμβολή του ανθρώπου.

- Ενέργειες πριν την εκδήλωση της κατολίστησης

Οι κατολισθήσεις συμβαίνουν συνήθως σε περιοχές που έχουν συμβεί και στο παρελθόν. Ζητήστε πληροφορίες για τις κατολισθήσεις στην περιοχή σας, και ενδεχομένως ζητήστε μια λεπτομερή πραγματογνωμοσύνη της περιοχής του σχολικού συγκροτήματος.

- Τι να κάνετε αν υποψιάζεστε ότι υπάρχει άμεσος κίνδυνος κατολισθήσεων.
- Επικοινωνήστε με τις τοπικές Αρχές, Πυροσβεστική, Αστυνομία ή Διεύθυνση Τεχνικών Έργων. Οι τοπικοί φορείς είναι οι πλέον κατάλληλοι να εκτιμήσουν έναν ενδεχόμενο κίνδυνο.
- Αν βρίσκεστε σε περιοχές επικίνδυνες για κατολισθήσεις και λασποροές, ενημερωθείτε για τις πιθανές οδούς διαφυγής.
- Ενημερωθείτε από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και το διαδίκτυο για προειδοποιήσεις σχετικές με φαινόμενα έντονων ή παρατεταμένων βροχοπτώσεων. Μετά από περιόδους παρατεταμένων

βροχοπτώσεων αυξάνεται ο κίνδυνος εκδήλωσης κατολισθήσεων.

- Ενέργειες κατά την διάρκεια εκδήλωσης κατολισθήσεων
  - Απομακρυνθείτε το ταχύτερο δυνατό από την περιοχή εκδήλωσης της κατολίσθησης.
  - Αν παραμείνετε στο Σχολικό συγκρότημα, μετακινηθείτε σε ψηλότερους ορόφους.
  - Εάν είναι αδύνατο να απομακρυνθείτε καθίστε στο πάτωμα σε εμβρυακή στάση και προστατέψτε το κεφάλι σας.
  - Να είστε έτοιμοι να μετακινηθείτε γρήγορα. Δώστε προτεραιότητα στην ασφάλεια του εαυτού σας και όχι των υπαρχόντων σας.
- Ενέργειες μετά την εκδήλωση κατολισθήσεων
  - Μείνετε μακριά από την περιοχή της κατολίσθησης. Μπορεί να υπάρχει κίνδυνος εκδήλωσης νέας κατολίσθησης.
  - Παρακολουθείτε τους τοπικούς ραδιοφωνικούς ή τηλεοπτικούς σταθμούς για τις τελευταίες πληροφορίες σχετικά με την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από την εκδήλωση της κατολίσθησης.
  - Ελέγξτε για τραυματίες και παγιδευμένα άτομα περιμετρικά του χώρου εκδήλωσης της κατολίσθησης, χωρίς να εισέλθετε σε αυτόν. Κατευθύνεται τα σωστικά συνεργεία στις θέσεις των παγιδευμένων.
  - Ελέγξτε για βλάβες σε δίκτυα κοινής ωφέλειας.
  - Ελέγξτε για ζημιές τα κρίσιμα σημεία για την στατικότητα του Σχολικού συγκροτήματος.

Γενικές Οδηγίες

Φροντίστε να ενημερώνεστε διαρκώς από το ραδιόφωνο και την τηλεόραση για την εξέλιξη των καιρικών φαινομένων. Οι επίσημες πηγές ενημέρωσης είναι η Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ.) και η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας.

Σε περίπτωση ανάγκης καλέστε εναλλακτικά: Αστυνομία 100, Πυροσβεστικό Σώμα 199, ΕΚΑΒ 166, τον (δωρεάν) Ευρωπαϊκό Αριθμό Έκτακτης Ανάγκης 112.

Μόλις περάσει η κακοκαιρία

Παρακολουθείτε συνεχώς από το ραδιόφωνο και την τηλεόραση τις επίσημες προειδοποιήσεις ή συμβουλές.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

Οι διάφορες ανέσεις και ευκολίες, οι οποίες θεωρούνται αυτονόητες στα πλαίσια του σύγχρονου πολιτισμού, οφείλονται στην ανάπτυξη της τεχνολογίας και είναι το αποτέλεσμα των σχετικών ανθρωπίνων δραστηριοτήτων. Οι δραστηριότητες αυτές συνεπάγονται ταυτόχρονα και την δημιουργία αντιστοίχων νέων κινδύνων για τον πληθυσμό και το περιβάλλον. Σε εθνικό επίπεδο, αλλά και διεθνώς, έχουν θεσπιστεί και συνεχώς αναπροσαρμόζονται κανονισμοί και τεχνικές προδιαγραφές, που στοχεύουν κατ' αρχήν στην πρόληψη, δηλαδή στην αποφυγή των συμβάντων (ατυχημάτων), αλλά και στην μείωση των επιπτώσεών τους στον πληθυσμό αλλά και στο περιβάλλον. Οι τεχνικές προδιαγραφές και οι κανονισμοί, καθώς και τα βελτιωμένα συστήματα διοίκησης, έχουν σαν αποτέλεσμα την μείωση του αριθμού των συμβάντων, αλλά δεν εξασφαλίζουν ότι δεν θα συμβούν ατυχήματα.

Οι τεχνολογικές καταστροφές οφείλονται συνήθως σε τεχνολογικούς κινδύνους, οι οποίοι δεν αντιμετωπίζονται κατ' αρχήν με τον πρόπονα τρόπο ή σε τεχνολογικά συμβάντα (ατυχήματα) τα οποία προκαλούνται από ανθρώπινα λάθη, αστοχίες εξοπλισμού, οργανωτικές ή διοικητικές δυσλειτουργίες, κ.τ.λ. και ξεφεύγουν από τον έλεγχο. Μπορούν όμως να είναι και το αποτέλεσμα είτε άλλων φυσικών καταστροφών (σεισμών, κεραυνών, ισχυρών βροχοπτώσεων) είτε σκόπιμων ανθρωπίνων ενεργειών.

5.1 Οδηγίες αντιμετώπισης τεχνολογικών ατυχημάτων

Αν το Σχολείο ή το Σχολικό συγκρότημα βρίσκεται σε περιοχή στην οποία υπάρχουν τεχνολογικοί κίνδυνοι, οι επιλογές είναι δύο: είτε να παραμείνετε/να καταφύγετε σε κλειστό χώρο είτε να εκκενώσετε το χώρο. Οι αρμόδιες Αρχές θα αποφασίσουν την καλύτερη λύση.

Για το λόγο αυτό είναι σημαντικό:

- Να ακολουθήσετε τις οδηγίες που θα δοθούν από τις αρμόδιες Αρχές.
- Να μελετήσετε, να εξοικειωθείτε και να εφαρμόσετε τις παρακάτω γενικές οδηγίες μέχρι να σας δοθούν οι ειδικές οδηγίες κατά τη διάρκεια ενός ατυχήματος.

- Προετοιμασία:

Συγκεντρώστε στον ίδιο χώρο ή φροντίστε να είναι εύκολο να συγκεντρωθούν σε λίγο χρόνο:

- Κολλητική μονωτική ταινία (χαρτοταινία).
- Ψαλίδια.
- Πλαστικά φύλλα (κομμένα στις κατάλληλες διαστάσεις) και πλαστικές σακούλες σκουπιδιών.
- Πετσέτες και πανάκια.
- Ραδιόφωνο με μπαταρίες (οι μπαταρίες να μην είναι μέσα στο ραδιόφωνο αλλά να βρίσκονται δίπλα, αλλιώς ελέγχετε τις συχνά).
- Φακός με μπαταρίες (οι μπαταρίες να μην είναι μέσα στο φακό αλλά να βρίσκονται δίπλα, αλλιώς ελέγχετε τις συχνά).
- Επιπλέον καινούργιες μπαταρίες.
- Εμφιαλωμένο νερό σε μικρές ποσότητες.
- Συσκευασμένη τροφή σε μικρές ποσότητες.
- Σαπούνι.
- Βαλιτσάκι Πρώτων Βοηθειών.

- Κατά τη διάρκεια του ατυχήματος:

- Παραμείνετε ή καταφύγετε σε κλειστό χώρο. Σκοπός είναι να διαφυλάξετε την υγεία σας από επικίνδυνες χημικές ουσίες που μπορεί να εισέλθουν στο Σχολείο, από πιθανές εκρήξεις (πρωτογενή και δευτερογενή θραύσματα) και από τη θερμική ακτινοβολία.
- Ασφαλίστε ερμητικά με χαρτοταινία και πλαστικά φύλλα όλα τα συστήματα θέρμανσης και τις εισόδους απαγωγών και συστημάτων εξαερισμού, τις πόρτες και τα παράθυρα.
- Μην χρησιμοποιήσετε φιάλες υγραερίου.
- Μην πλησιάζετε σε παράθυρα για οποιοδήποτε λόγο.
- Μην χρησιμοποιείτε άσκοπα το τηλέφωνο (κινητό ή σταθερό).
- Αν, παρ' όλες τις ενέργειές σας, τα επικίνδυνα αέρια εισέλθουν στο κτίριο, διπλώστε αρκετές φορές μία πετσέτα ή ένα πανί, καλύψτε το στόμα και τη μύτη σας και πάρτε ελαφρές αναπνοές.

Αν ζητηθεί από τις Αρχές να εκκενώσετε την περιοχή:

- Διατηρείστε την ψυχραιμία σας.
- Ακολουθείστε τις οδούς διαφυγής που θα σας υποδειχθούν.
- Έχετε το ραδιόφωνο ανοικτό ώστε να παρακολουθείτε τις ανακοινώσεις και να εφαρμόζετε τις οδηγίες των Αρχών.

Αν βρίσκεστε έξω από το κτίριο και κοντά στο χώρο του ατυχήματος:

- Διατηρείστε την ψυχραιμία σας και προσπαθήστε να προφυλάξετε καταρχήν τον εαυτό σας.
- Προσφέρετε βοήθεια σε όποιους τη χρειάζονται μόνο εάν γνωρίζετε πώς πρέπει να ενεργήσετε.
- Απομακρυνθείτε από το χώρο του ατυχήματος το συντομότερο δυνατόν.
- Μην περπατάτε και μην αγγίζετε άσκοπα εκεί που βρίσκεται η ουσία που έχει διαρρεύσει.
- Μην καπνίζετε.
- Καλύψτε το σώμα σας όσο το δυνατόν περισσότερο.
- «Φιλτράρετε» τον αέρα που αναπνέετε από επικίνδυνα αέρια, σκόνη ή σταγονίδια καλύπτοντας με μία διπλωμένη πετσέτα ή πανί το στόμα και τη μύτη σας και παίρνετε ελαφρές αναπνοές.

Αν εκτεθείτε σε χημική ουσία:

- Καλέστε αμέσως ιατρική βοήθεια
- Κέντρο Δηλητηριάσεων: 210 7793777
- ΕΚΑΒ: 166

Γενικές οδηγίες που να καλύπτουν κάθε περίπτωση έκθεσης σε μία επικίνδυνη ουσία (δηλητηρίαση, χημικό έγκαιμα) δεν είναι δυνατόν να δοθούν. Αν όμως προβείτε σε ορισμένες κατάλληλες ενέργειες μειώνετε την πιθανότητα της μόλυνσης και τις επιπτώσεις της.

Αν μία επικίνδυνη ουσία έρθει σε επαφή με τα μάτια σας ενεργείστε ΑΜΕΣΩΣ. Οποιαδήποτε καθυστέρηση αυξάνει την πιθανότητα σοβαρής βλάβης. Εκτός κι αν ενημερωθείτε ότι δεν πρέπει να χρησιμοποιήσετε νερό για τη συγκεκριμένη χημική ουσία, κάντε τα εξής:

- Ξεπλύνετε τα χέρια σας γρήγορα.
- Αν φοράτε φακούς επαφής, αφαιρέστε τους.
- Ξεπλύνετε κάθε μάτι ξεχωριστά χωρίς ιδιαίτερη πίεση με καθαρό χλιαρό νερό και με κατεύθυνση από την μύτη προς τα έξω για τουλάχιστον 15 λεπτά. Συνεχίστε τη διαδικασία έως ότου να μην αισθάνεστε ενόχληση.
- Ζητείστε ιατρική βοήθεια.

Αν βάσιμα νομίζετε ότι έχετε εκτεθεί σε επικίνδυνη ουσία:

- Βγάλτε αμέσως όποια ρούχα θεωρείτε ότι έχουν μολυνθεί.
- Γδυθείτε με τέτοιο τρόπο ώστε τα ρούχα να μην έρθουν σε επαφή με το πρόσωπό σας. Διαφορετικά σκίστε ή κόψτε τα με ψαλίδι.
- Βάλτε τα σε πλαστικές σακούλες ή σε δοχείο και κλείστε το καλά.
- Πλυθείτε προσεκτικά με νερό.
- Περιμένετε ιατρική βοήθεια.

ΒΡΠ (Χημικά, Βιολογικά, Ραδιενεργά, Πυρηνικά) συμβάντα

Η προσπάθεια πρόκλησης επιδημιών, η προσθήκη μολυσματικών, ρυπογόνων παραγόντων στο σύστημα ύδρευσης και η χρήση επικίνδυνων χημικών ουσιών, με τελικό σκοπό την επικράτηση κατά του αντιπάλου σε πολεμικές συρράξεις, είναι καταγεγραμμένη από αρχαιοτάτων χρόνων. Τον περασμένο αιώνα η μεγάλη ανάπτυξη των χημικών, βιολογικών και πυρηνικών όπλων οδήγησε στην περιστασιακή χρήση τους κατά τον πρώτο και δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και άλλες περιφερειακές συρράξεις. Καταγράφηκαν επίσης ατυχήματα σε εγκαταστάσεις παραγωγής ΧΒΡΠ όπλων. Τις τελευταίες δεκαετίες καταγράφηκαν περιστατικά χρήσης ή προετοιμασίες για πραγματοποίηση επιθέσεων με ΧΒΡ παράγοντες από τρομοκρατικές οργανώσεις και εκτός πλαισίου πολεμικών συρράξεων. Μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου 2001 στις ΗΠΑ και τα περιστατικά με την αποστολή επιστολών με σκόνη άνθρακα, το θέμα της χρήσης ΧΒΡΠ παραγόντων κατά του πληθυσμού βρέθηκε στο επίκεντρο της δημοσιότητας.

Στη χώρα μας και στην Ε.Ε. η πλευρά της διαχείρισης των συνεπειών ΧΒΡΠ περιστατικών έχει ενταχθεί στο αντικείμενο της Πολιτικής Προστασίας μαζί με τις φυσικές και τις τεχνολογικές καταστροφές (Νόμος 3013/2002).

Ένα συμβάν κατά το οποίο ένας Χημικός παράγων ή μία βιομηχανική χημική ουσία χρησιμοποιείται σαν τρομοκρατικό όπλο ονομάζεται Χημικό Περιστατικό. Αντίστοιχα ονομάζεται Βιολογικό/Ραδιολογικό περιστατικό το συμβάν κατά το οποίο ένας βιολογικός/ραδιολογικός παράγων χρησιμοποιείται σαν τρομοκρατικό όπλο.

- Προετοιμασία:

Η αντιμετώπιση ενός ΧΒΡΠ περιστατικού εξαρτάται από πολλούς παράγοντες (είδος, ποσότητα και καθαρότητα ΧΒΡΠ παράγοντα, μέθοδος διασποράς, χώρος, μετεωρολογικές συνθήκες, κλπ.). Επομένως δεν είναι η ίδια για κάθε περίπτωση.

Παρόλα αυτά οι βασικές ενδεδειγμένες ενέργειες συνοψίζονται στα εξής:

- Μειώστε το χρόνο παραμονής στο επικίνδυνο περιβάλλον και επομένως της έκθεσης στον ΧΒΡΠ παράγοντα.
- Απομακρύνετε το ΧΒΡΠ παράγοντα από το σώμα σας.
- Απομακρυνθείτε από το χώρο του περιστατικού και παραμείνετε σε ασφαλή χώρο.
- Εφαρμόστε τις οδηγίες των αρμοδίων Αρχών και συνεργαστείτε με το προσωπικό τους.
- Στη συνέχεια παρατίθενται οι γενικές οδηγίες που πρέπει να ακολουθήσετε έως ότου σας δοθούν ειδικές οδηγίες από τις αρμόδιες Αρχές. Επιπλέον, συμβουλευτείτε και τις οδηγίες για τα τεχνολογικά ατυχήματα.

- Κατά τη διάρκεια του ατυχήματος:

Αν βρεθείτε σε χώρο όπου είναι αντιληπτή η απελευθέρωση ΧΒΡΠ παράγοντα:

- Διατηρείστε την ψυχραιμία σας και μην πανικοβάλλεστε.
- Αν το περιστατικό συμβεί σε ανοικτό χώρο απομακρυνθείτε από την περιοχή πεζή χωρίς να αγγίζετε τίποτε. Μην απομακρυνθείτε πάρα πολύ και μην χρησιμοποιήσετε δημόσια ή ιδιωτικά μέσα μεταφοράς (λεωφορεία, τρόλεϊ, ηλεκτρικό, μετρό, ταξί, αυτοκίνητα, μηχανάκια). Κάτι τέτοιο ίσως προκαλέσει διασπορά του επικίνδυνου παράγοντα στα μέσα μεταφοράς και τον υπόλοιπο πληθυσμό. Η εξάπλωση του προβλήματος θα δυσχεράνει και την προσφορά βοήθειας προς εσάς.

- Αν το περιστατικό συμβεί σε κλειστό χώρο, κλείστε τα επιμέρους συστήματα εξαερισμού και το κεντρικό, βγείτε από το κτίριο και περιμένετε τις Αρχές.
- Προφυλαχθείτε μπαίνοντας στο πλησιέστερο κτίριο που δεν έχει υποστεί ζημιές. Σε περίπτωση έκρηξης σε ανοιχτό χώρο αν παραμείνετε ή καταφύγετε σε κλειστό χώρο μειώνεται η έκθεσή σας σε ΧΒΠΠ παράγοντες.
- Αφού βρεθείτε σε «ασφαλή» χώρο βγάλτε τα ρούχα σας το συντομότερο δυνατόν. Προσέξτε να μην εκθέσετε περισσότερο στους ΧΒΠΠ παράγοντες τα ευαίσθητα σημεία και τις περιοχές εισόδου του οργανισμού σας (μάτια, μύτη και στόμα). Πλυθείτε με άφθονο νερό μόνοι σας ή καλύτερα ανά δύο ώστε να είναι δυνατός ο καλύτερος καθαρισμός στα δύσκολα σημεία και μέρη του σώματος (πίσω από τα αυτιά, μάτια, μασχάλες κλπ.). Τοποθετείστε τα ρούχα σε πλαστική σακούλα που κλείνει καλά.
- Αν δεν είναι εφικτό να βγάλετε όσα ρούχα είναι δυνατόν (και αν το επιτρέπουν οι καιρικές συνθήκες) περιμένετε τις δυνάμεις που θα αναλάβουν το έργο της απολύμανσης/απορρύπανσής σας. Να είστε προετοιμασμένοι ότι θα πρέπει να βγάλετε ή να σας βγάλουν τα ρούχα (μερικά από αυτά σκίζοντας τα ή κόβοντάς τα με ψαλίδι). Θα χρειαστεί να στέκεστε χωρίς ρούχα μπροστά σε άγνωστους και γνωστούς ανθρώπους. Είναι απαραίτητο για την καλύτερη δυνατή προστασία της υγείας σας.
- Συνεργαστείτε με το προσωπικό των υπηρεσιών που έχουν ως αποστολή την αντιμετώπιση του συμβάντος για το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα (τη δική σας υγεία). Ακολουθείστε πιστά τις οδηγίες που σας δίνουν και μην διαφωνείτε.
- Μην παραξενευτείτε αν δείτε το προσωπικό των υπηρεσιακών δυνάμεων να φορά προστατευτικό εξοπλισμό που εσείς βέβαια δεν έχετε. Η προστασία τους είναι απαραίτητη για να επιτευχθεί η μεγαλύτερη προσφορά βοήθειας σε εσάς.
- Μην ξεχνάτε να αναφέρετε στις Αρχές οτιδήποτε παρατηρείτε.

Αν εκτεθείτε σε κάποιο ΧΒ παράγοντα χωρίς να το γνωρίζετε:

- Ίσως εμφανίσετε συμπτώματα που μοιάζουν με ίωση ή κρυολόγημα δηλ. πυρετό, βήχα, κοιλιακούς ή μυϊκούς πόνους κλπ. (π.χ. βιολογικό παράγοντα) ή συμπτώματα έκθεσης σε τοξική χημική ουσία (π.χ. «μουστάρδα», φυτοφάρμακο).
- Παρακολουθείστε προσεκτικά την ενημέρωση (αν έχει γίνει) από τις αρμόδιες Αρχές και δείτε αν ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στις ανακοινώσεις. Διαφορετικά ενημερώστε τις Αρχές.
- Επικοινωνήστε τηλεφωνικά με τον ιατρό σας ή με ιατρικές υπηρεσίες και μην παρουσιάζετε σε χώρο παροχής ιατρικής φροντίδας (νοσοκομείο, ιατρείο) χωρίς προηγουμένως να έχετε ενημερώσει.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ. ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΡΗΣΙΜΩΝ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ	
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	22430-29301 / 22430-22100
ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ	22430-22222
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ	22433-61931 / 22433-61930
ΛΙΜΕΝΑΡΧΕΙΟ	22430-29304 / 22430-24444
ΔΕΗ	22430-22780
ΔΕΔΗΕ	22430-28323
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ	112
ΔΕΥΑΚ	22430-59512 / 6980278606
ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΑΛΥΜΝΙΩΝ	22433-60101
ΚΑΜΠΟΥΡΗΣ Θ. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ	6956478078 / 6944433865
ΟΤΕ ΒΛΑΒΕΣ	22430-28699 / 6972807045 / 13888
ΜΑΓΚΛΗ Ο. ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ	22430-50510 / 6974111023
ΤΟΛΙΟΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΟΣ	22430-24661
ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ	22430-48655
ΤΑΞΙ	22430-50300

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ. Πίνακας Μέτρων Αντισεισμικής Προστασίας για Ανάρτηση σε αίθουσες διδασκαλίας

Κατά τη διάρκεια του σεισμού

- Διατήρησε την ψυχραιμία σου.
- Ακολούθησε τις οδηγίες του εκπαιδευτικού.
- **Καλύψου αμέσως κάτω από το θρανίο σου κρατώντας με το χέρι σου το πόδι του**, εάν την ώρα του σεισμού βρίσκεσαι μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας.
- Προφυλάξου κατάλληλα ανάλογα με τη θέση που βρίσκεσαι την ώρα του σεισμού (π.χ. διάδρομο, τουαλέτα), σύμφωνα με την οδηγία: «*Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι*», εάν δεν βρίσκεσαι σε αίθουσα διδασκαλίας. **Εάν δηλαδή στο χώρο που βρίσκεσαι δεν υπάρχει γερό, ξύλινο τραπέζι ή γραφείο για να καλυφθείς, γονάτισε στο μέσον του χώρου που βρίσκεσαι (εάν αυτό είναι δυνατόν) μακριά από επικινδυνότητες και κάλυψε το κεφάλι και τον αυχένα με τα χέρια σου.**
- Παράμεινε προφυλαγμένος για όσα δευτερόλεπτα διαρκεί ο σεισμός.
- Παράμεινε στον ασύλειο χώρο, μακριά από τις όψεις του κτιρίου ή άλλα επικίνδυνα σημεία, εάν βρίσκεσαι στο προαύλιο κατά τη διάρκεια της σεισμικής δόνησης.

Μετά το τέλος του σεισμού

- Προετοιμάσου για την εκκένωση της αίθουσας σύμφωνα με τις οδηγίες του εκπαιδευτικού και όσα προβλέπονται στις ασκήσεις ετοιμότητας που συμμετείχες.
- **Εκκένωσε την αίθουσά σου και το σχολικό κτίριο σύντομα και με τάξη**, όταν δοθεί η σχετική οδηγία, σύμφωνα με το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σχολείου σου, **χωρίς να τρέχεις**.
- Παράμεινε μαζί με το τμήμα σου στο προαύλιο και βοήθησε τον εκπαιδευτικό να πάρει παρουσίες. Σε περίπτωση που ανακοινωθεί απόφαση διακοπής της λειτουργίας του Σχολείου θα παραμείνεις στο χώρο καταφυγής έως ότου να έρθουν οι γονείς ή ο κηδεμόνας σου να σε παραλάβει.
- Εάν βρεθείς μόνος σου εντός του σχολικού κτιρίου π.χ. διάδρομο, τουαλέτα (εκτός αίθουσας διδασκαλίας), και δεν υπάρχει γερό, ξύλινο τραπέζι ή γραφείο για να καλυφθείς, γονάτισε στο μέσον του χώρου που βρίσκεσαι (εάν αυτό είναι δυνατόν) μακριά από επικινδυνότητες και κάλυψε το κεφάλι και τον αυχένα με τα χέρια σου την ώρα του σεισμού. Μετά το πέρας της σεισμικής δόνησης εκκένωσε το σχολικό κτίριο σύμφωνα με το Σχέδιο του Σχολείου, δηλαδή κατευθύνσου στο προαύλιο του Σχολείου ώστε να βρεις το τμήμα σου.
- Εάν κατά τη διάρκεια της εκκένωσης του κτιρίου εκδηλωθεί νέα σεισμική δόνηση, προφυλάξου κατάλληλα ανάλογα με τη θέση που βρίσκεσαι (αίθουσα, κλιμακοστάσιο, διάδρομο κ.α.), σύμφωνα με την οδηγία: «*Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι*». Μετά το πέρας του σεισμού αυτού συνέχισε κανονικά την εκκένωση του σχολικού κτιρίου.
- Ακολούθησε τις οδηγίες των εκπαιδευτικών σου και μην πλησιάζεις επικίνδυνα σημεία (προσόψεις του κτιρίου, στύλους κ.λπ.).
- Γνώριζε ότι στην περίπτωση που αποφασιστεί διακοπή της λειτουργίας των σχολείων οι μαθητές πρέπει να παραληφθούν από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους από τους προκαθορισμένους στο Σχολικό Σχέδιο χώρους καταφυγής.

ΕΓΚΡΙΝΕΤΑΙ

η ΣΕΕ ΠΕ70

ο Δ/ντής Π.Ε. Ν. Δωδεκανήσου